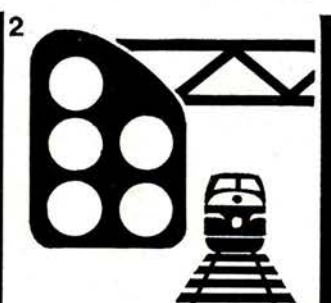
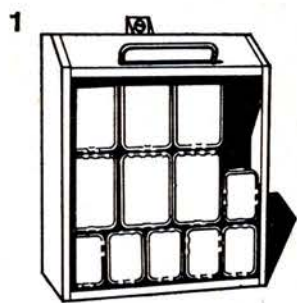

Jernbane-Bladet

DSI dækker mange felter...

1. Stationært udstyr for hastighedskontrol-anlæg

2. Sikrings- og linie-blokanlæg

3. Udstyr til 10 kHz og 100 kHz sporisola-tioner

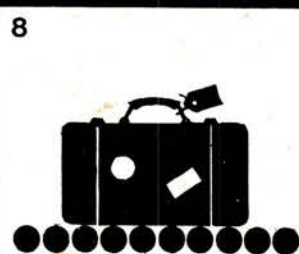
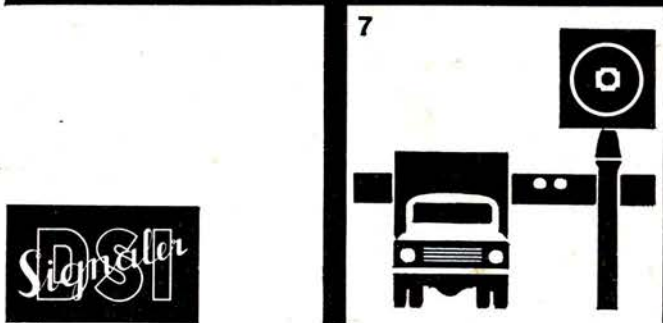
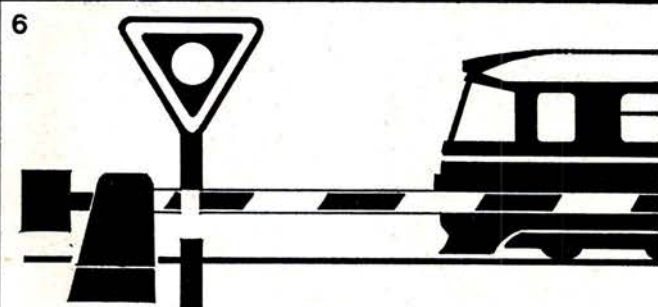
4. Fjernstyringsanlæg

5. Signal- og spor-materiel

6. Udstyr til over-kørselssignalanlæg

7. Højdekontroludstyr

8. Stikprøvekontrol-udstyr

DSI
Signaler

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

STAMHOLMEN 175 AVEDØRE HOLME DK-2650 HVIDOVRE

32. ÅRGANG

9

SEPTBR. 1975

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Den størrelse, en bil skal have.

Denne bil er kørt frontalt ind i en betonmur med 65 km i timen uden brug af bremses.

Den er en af de utallige splinternye Volvo 240'ere og 264'ere, der er blevet smadret sådan i Volvo's sikkerhedslaboratorium for at afprøve kollisionssikkerheden i detaljer.

Det har således vist sig, at de nye Volvo'er rent faktisk er sikkerhedsbiler i masseproduktion.

Og de er endog sikrere end 140-serien - fører og passagerer er mindst 20% bedre beskyttet i tilfælde af frontalkollision.

Sådanne tal er nok værd at huske på, hvis De vil gøre et sikkert bilkøb.

VOLVO

Der er beviser bag.

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Marlbo

Abonnement

28,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

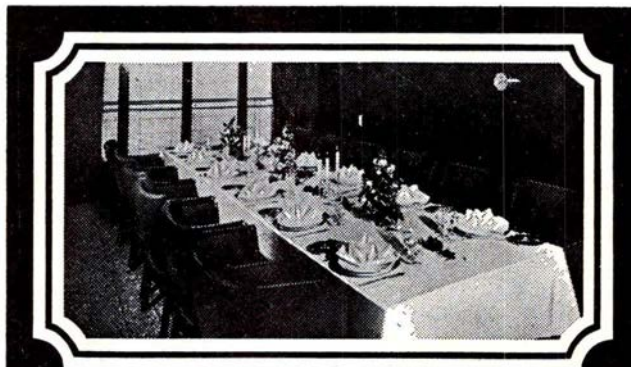
Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

SEPTEMBER 1975

September causeri	5
Vi har modtaget	6
Færgenyt	6
Fra dagbogen	7
Månedens foto	7
Rutebilnyt	7
Erindres det	9
Landet rundt	9
H. C. Andersen og jernbanen	11
Polsk smalspor	14
Frihavnsfærgen indstiller persontrafikken	15
Verdens første jernbane - 150 år	16
Hedelands Veteranbane	19
Fra klubberne	21
Privatbanenyt	23
Nyt fra udenlandske baner	23
Et langt jernbaneliv (25)	25
Mødested	29
Dødsfald	29
Bøghjørnet	30
Humørspalten	30

Fest ombord!

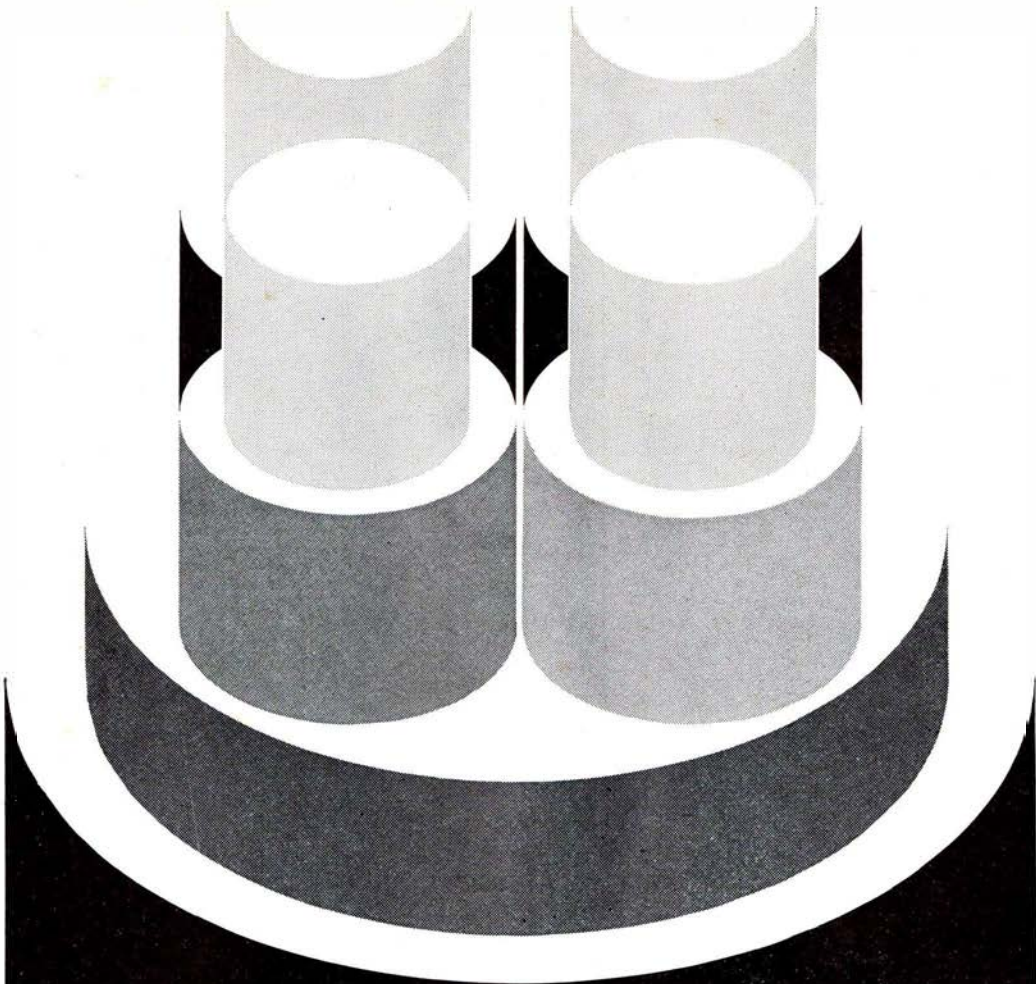
Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens baden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

DE STORE BÅDE

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

NKT

kabler og ledninger

- **Hovedkontor:**
La Cours Vej 7,
2000 København F.
Tlf. FAsan(01 32) 70 00
- **Jyske afdeling:**
Graham Bells Vej 21,
8200 Århus N.
Tlf. (06) 16 51 11
- **Odense afdeling:**
Blangstedgårdsvej 11,
5100 Odense.
Tlf. (09) 12 06 43

September causeri

Er Vojens-Haderslev Banen nedlagt?

ENERGIKRISEN 1973-74 er – bortset fra økonomiske eftervirkninger – et forlængst overstået kapitel. Hvor vi før manglede olie til vore utallige forbrugere af dette stof, flyder der nu så stridende strømme, at der ikke er aftagere nok til at holde den overdimensionerede tankskibsflåde beskæftiget.

DSB måtte under krisen som alle andre skære sit forbrug ned, noget der dengang vakte harme i vide kredse. En af konsekvenserne var indstilling af en del tog på banerne, ja, på enkelte strækninger indstilledes persontrafikken helt og erstattedes af rutebiler.

Denne trafikale omstilling skulle kun være midlertidig. På banen Nykøbing Fl. – Gedser var der i forvejen truffet beslutning om helt at indstille lokaltogene fra sommerkøreplanens ikrafttræden 1974, så her betød omstillingen kun tidsforskydning, men på en anden bane, nemlig Vojens – Haderslev var situationen en helt anden.

Hvis man slår op i dagens køreplan under plan 67, så vil man overraskende nok konstatere, at her er alle tog stadig erstattet af rutebiler. En officiel ministeriel afgørelse, der går ud på at nedlægge persontrafikken på denne strækning, erindres det ikke på noget tidspunkt at være set, så det kan kun undre, at man fortsat fra DSBs side ikke har fået sat toggangen i gang igen.

Befolkningen på egnen har flere gange givet udtryk for utilfredshed med de nuværende forhold, hvad der ikke er noget at sige til. Den nuværende

tilstand er nærmest »trukket ned over hovedet« på befolkningen, uden at denne har haft nogen mulighed for at reagere.

Med den indstilling til styrkelse af den kollektive trafiks udformning, bl. a. styrkelse af jernbanen, der det sidste par år har været fremherskende, må det synes at være helt i modstrid med denne, at man ikke forlængst er vendt tilbage til de tidligere for befolkningen mere tilfredsstillende forhold.

Lad derfor snarest de personførende tog mellem Vojens og Haderslev vende tilbage til skinnerne.

–tl–

Bornholmstrafikken – en skuffelse for bornholmerne

FOR et par år siden overtog Staten sejladserne på solskinsøen Bornholm efter det private 66-selskab, som gennem mange år havde varetaget øboernes interesser, men tilsyneladende ikke altid til disses tilfredshed.

Bornholmerne har gennem flere år kæmpet for, at DSB skulle overtage betjeningen af den turistbesøgte ø, og som sagt lykkedes det for et par år siden.

Nu havde man naturligvis ventet guld og grønne skove, når denne overtagelse var en realitet, men man er blevet sørgeligt skuffet. Det nydannede statslige selskab »Bornholmstrafikken« har ikke formået at leve op til de krav, man med rette kan stille til et sådant selskab, og reaktionerne herpå er heller ikke udeblevet. Ved overtagelsen var det blevet stillet i udsigt, at prispolitikken ville blive af en sådan art, at

bornholmerne og andre, der skulle til og fra øen, ville blive væsentlig bedre stillet end hidtil.

Dette løfte synes heller ikke at være indfriet. Når man i dag ser de takster, der gælder for transporten mellem Bornholm og det øvrige land, så vil man forstå, at man skal have tegnebogen i orden for at kunne tillade sig den luksus, det er at benytte Bornholmsselskabets skibe og færger. Til eksempel kan nævnes, at en familie, der blot består af et ægtepar, et barn over 12 år og et barn under 12 år samt familiens dyrebare bil, koster det i billigste fald 753 kroner for en returbillet mellem København og Rønne, og det på en dagtur. På nature, hvor familien ønsker blot nogenlunde tålelige forhold at hvile under, bliver priserne betydeligt højere.

Det er altså ret så »pebret« et prisniveau, der gælder for ruten. Dette var måske til dels acceptabelt, hvis så standarden for den ydelse, man fik for sine penge, var tilfredsstillende. Men efter de rejsendes, undskyld, passagerernes udsagn er dette langt fra tilfældet. Klagerne er mange og omfattende. Der klages meget over de anvendte færgers og skibes kvalitetsmæssige udstyr.

Nogle af de anker, der er ret almindelige, er rengøringen ombord. På grund af manglende muligheder for at komme af med affald kommer der trods en omfattende rengøring inden afgang hurtig til at se ud, som om der ikke har været foretaget rengøring i mange dage. Affald flyder overalt, da affaldskurver – kasser m. v. er af så ringe omfang, at de hurtigt bliver overfyldte.

En anden grund til utilfredshed er det meget ringe udvalg i cafeteriaerne ombrd. Disse faciliteter – som forøvrigt de fleste andre faciliteter ombord – er beregnet til natsejladserne, så vil der altid være en stor del af passagererne, der ikke bliver betjent på tilfredsstillende måde. Dette medfører naturligvis stor utilfredshed hos selskabets kunder, der næppe ønsker at gøre turen en anden gang, hvilket er til stor gene for det bornholmske turistliv.

Der nævnes mange andre punkter, som giver anledning til utilfredshed. Selskabets ledelse undskylder sig med, at nye skibe er nødvendige for at kunne råde bod på de nuværende forhold, men med landets nuværende økonomiske forhold synes dette at være noget, der ligger meget langt ud i fremtiden.

De nuværende færger og skibe er ikke så gamle, at de ikke med lidt ihærdig indsats vil kunne fikses op. Det ældste skib, M/S KONGEDYBET, er bygget i begyndelsen af 1950'erne, så det skulle ikke kunne koste en formue at skabe tålelige forhold for kunderne.

Det skulle være så godt, men så blev det faktisk skidt.

—t/—

VI HAR MODTAGET

Skal vi have en FDT – Forenede Danske Togresjende?

I juni måned udsendte DSB en debatavis med titlen »Al den snak om kollektiv trafik«. Denne avis kommenteres i lederen i Dansk Jernbane-Klubs tidsskrift »Jernbanen«. Tidsskriftet skriver bl. a.: »I et afsnit i debatavisen står: »En forbrugerorganisation specielt for den kollektive trafik som et modstykke til FDM for bilisterne findes ikke – –«. Nej, desværre, det er rigtigt – er det ikke et emne, vor forening bør tage op ved et diskussionsmøde til efteråret?« Citat slut.

Jo, et sådant diskussionsmøde vil uden tvivl blive interessant. For er medlemmerne af Dansk Jernbane-Klub og af landets øvrige jernbaneklubber brugere af jernbanen, eller betragter de blot banerne som et interessant studieobjekt? Alle medlemmer bruger vel jernbanen i ny og næ, når der sker noget særligt spændende, og alle ønsker vel, at banerne skal bestå? Hvor mange af jernbaneklubbernes omkring 2000 medlemmer er daglige brugere af banerne? Vel kun en lille del, og set i forhold til det antal faste rejsende banerne har, er det kun en ubetydelig brøkdel.

Vil de daglige kortrejsende på S-banen, og de, der ofte tager toget mellem landsdelene, samt godskunderne være interesserede i at danne en forbrugerorganisation? Hvordan skulle den i givet fald startes? Eller kan jernbaneklubberne varetage disse menneskers interesse? Og vil brugerne af jernbanen få gavn af en sådan organisation?

Der er mange spørgsmål, som det vil være spændende at få belyst fra flere

sider. At FDM har en vis indflydelse på afgørelser om biltrafikale forhold, er givet, og en tilsvarende forening for jernbanebrugere skulle vel også kunne gøre sig gældende?

Skal forbrugerorganisationen omfatte hele den kollektive trafik, ja, så må det blive en meget slagkraftig organisation.

Det bliver i hvert fald spændende at se, hvad al den snak om kollektiv trafik fører til.

Ole.

Der er her lagt op til diskussion om dette spændende emne. Vi hører gerne, hvad andre læsere mener. Der er ikke tvivl om, at det på dette område er nødvendigt med lidt utraditionel tænkning. Men lad os høre Deres mening.

Red.

FÆRGENTY

M/F GOTLAND, svensk færgе, er blevet chartret af det danske udstillingsfirma Euro Agent A/S for et halvt år. Færgen skal besøge otte nordeuropæiske storbyer med skiftende udstillinger, spændende fra møbler over sport og fritid til landbrugsprodukter.

M/F HEIMDAL, der hidtil har sejlet på ruten Bøjden-Fynshav, er solgt til H. I. Hansen, Odense, for ophugning.

M/S PARKESTON, DFDS' Englandsbåd fra 1925 til 1964, er solgt til ophugning til fa. Paul Bergsøe, Jernhavnen, Masnedø. Skibet blev i 1964 solgt til Akers mek. Verksted i Oslo, hvor det siden har tjent som logiskib under navnet »M/S AKER-2«. Det er bygget på Helsingør Værft som nr. 173 i 1925.

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

Månedens foto

M/F GÖTALAND, svensk femsporet jernbanefærge mellem Trelleborg og Sassnitz, skal have indbygget ekstra ballasttanke af hensyn til stabiliteten. Monteringen skal ske på Nakskov Skibsværft, som også har bygget færgen. De ekstra tanke skyldes, at færgen med for lidt last ruller i kraftig sø. Om ombygningen vil hjælpe, det er der foreløbig delte meninger om.

M/S ABSALON, overflodigt skib på Øresundsselskabets rute mellem København Havnegade og Malmö Skeppsbron, er blevet solgt til det cypriotiske skibsfirma »C. Ventouris & Sons Co. Ltd.«. Skibet er bygget på Alborg Værft i 1955 og var rederiets ældste skib.

M/S JEPPE CIMBER, populær udflugtsbåd på Mariager Fjord og af mange kendt fra sin fortid mellem Helsingør og Helsingborg, er overtaget af den kendte fabrik »Hope Computer A/S« i Hadsund.

En af de første »EUROPA«-sovevogne af de 63 bestilte leveredes til Vesttyskland, der skal have 16. Foto: Deutsche Bundesbahn.

FRA DAGBOGEN

24. juli: **Herfølge.** Det var i aften nødvendigt at standse toggangen mellem Næstved og Køge, da Herfølge Frøhandel brændte. Den kraftige brand medførte, at man frygtede sammenstyrtning af de bygninger, der lå umiddelbart op til banelinien.

9. august: **Ruds Vedby.** En lastbil påkørtes i dag af skinnibusen OHJ S 32. Den var standset midt i sporet på grund af for sen opbremsning foran de virksomme bomme. Både lastbil og skinnibus blev slemt beskadiget, men ingen personer kom noget alvorligt til. Skinnibusen må formentlig udrangeres.

15. august: **Esbjerg Havn.** En 39-årig portør blev i dag dræbt, da han blev klemt under et Mh-lokomotiv, der væltede under rangering på terrænet. Årsagen formenes at være et defekt spor-skifte.

16. august: **Gedser.** Et traktortog med påhængt halmpresse blev i dag påkørt nord for Gedser, da det var gået i stå i en privat overkørsel. Forinden havde en medhjælper forsøgt at standse toget ved at løbe imod det, men det var for sent. Der skete dog kun materiel skade. Under alle omstændigheder blev halmpresseren særdeles effektivt sammenpresset.

Trans-Euro-nat, luksus på skinner

Type T2S, dette er den for udenforstående intetsigende betegnelse for en ny sovevognstype, som i et antal af 63 er bestilt af de vesteuropæiske jernbaner.

To af de nye vogne vil blive optaget i DSBs vognpark som DSBs andel af den europæiske sovevognspool.

Tidligere har man krævet 1. classes billet til sovevognskupeer med en og to senge, men de nye sovevogne indeholder kun to senge i hver kupé. De vil alligevel kunne benyttes af folk med 2. classes togbilletter. Dette er en nyskabelse, som bl. a. vil være til stor fordel for ægtepar, der kan få en kupé for sig selv. Til en kupé med den ene seng slået sammen, hvorved man får en

énsengs kupé, betegnet »Special« kræves dog fortsat billet til 1. klasse.

Hver vogn indeholder 17 kupeer, dvs. 34 senge. To kupeer kan ved at skyde en »foldedør« til side indrettes til en kupé med fire senge. Vognene er altså ret alsidigt indrettet, hvilket gør anvendelsen meget fleksibel.

Af særlig komfort kan nævnes, at vognene har klimaanlæg samt brusebad. opvarmningen sker fra et indbygget oliefyrt, der sender opvarmet vand gennem et radiatorsystem. De to vogne, DSB modtager, bliver som de eneste forsynet med dampvarmeledning.

Vognene leveres fra den schweiziske vognfabrik »Schweizerische Wagons- und Aufzügefabrik Schlieren-Zürich AG«. De er med 26,4 meter de længste vogne i DSBs vognpark.

RUTEBILNYT

DSB anskaffer i 1975 – til erstatning for udrangeret materiel – 30 nye lastbiler og 8 påhængsvogne. 3 af lastbilerne bliver monteret med vekselladudstyr, og der er hertil bestilt 9 lukkede kasser med vekselladrammer og støtteben. Alle 30 lastbiler bliver af fabrikat Bedford, type E1R 4. Denne type har en motor på 130 hk.

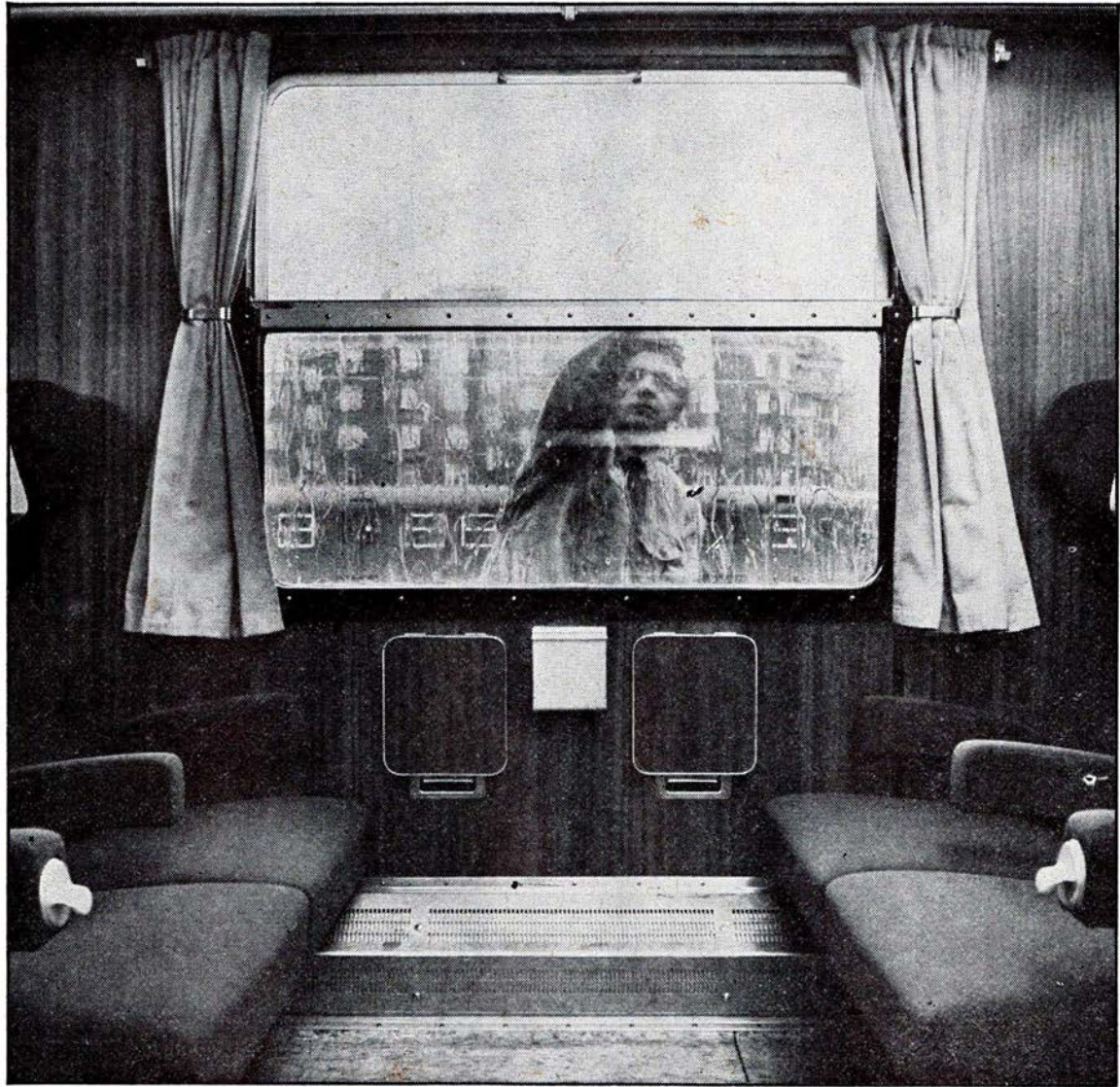
Låsby

LAVPRIS BOLIG NYT
Gl. Silkeborgvej . Låsby . tlf. 95 12 52

Moderne møbler – til absolutte bundpriser – Kig ind og se vort udvalg

Ingelise og Harry Simonsen

Kun mod kontant

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømte.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . september 1926

Den 2. ds. skete et stort jordskred på Viborg-Fårupbanen, hvor flere tusinde kubikmeter jord er sunket på et engdrag, hvor man arbejdede på en høj dæmning, der via en bro skal føre banen over DSB-sporet Randers-Hobro. Ved et tilfælde havde man kort forinden jordskredet ført et tog forspændt 2-loko og mange vogne bort fra stedet.

—0—

Sydfynske Jernbaner har vedtaget at købe 2 mindre motorvogne for at kunne få en hyppigere toggang.

—0—

I Sønderjylland arbejdes der kraftigt for at få en normalsporet jernbane Åbenrå - Løgumkloster. Det er målet, at banen kan tages i brug i 1927.

—0—

Ryomgård - Gjerrildbanen møder med et overskud på kr. 68.800, men nye motorvogne har bevirket, at overskuddet er blevet til et underskud på kr. 2106,-. Kallehavebanen har et overskud på kr. 6000,-. Man har befordret 78.000 rejsende og godstransporten er steget med 30 pct.

—0—

Den 13 km lange jernbanedæmning til Sild blev den 23. ds. kritisk gennemgået af de tyske jernbanemyndigheder, med grundighed blev alt undersøgt inden den officielle indvielse. Flere hundrede arbejdere, 30 små damploko - 10 store grave- og muddermaskiner samt 8 bugserbåde har i flere år været sat ind på det store arbejde her.

—0—

I Middelfart er man meget utilfreds med den langsomhed, der præger arbejdet med Lillebæltsbroen. Hertil oplyser trafikministeren, at jordarbejdet først skal påbegyndes til november.

—0—

Som et led i kampen mod rutebilerne vil privatbanerne sætte hastigheden op fra 45 til 75 km/t, med visse undtagelser for enkelte strækninger.

—0—

For 25 år siden . . . september 1950

Jernbanepersonalet i Kolding protesterer mod rutebilkoncesionen på en ny privatdrevet rute Kolding - Hamburg.

—0—

Den 25. august fyldte Holstebro - Ørnholm-banen 25 år. Under sidste krig oplevede banen sin guldalder-periode

med store fortjenester på transport af brunkul. Banen oparbejdede en reservekapital på kr. 1.150.000. I dag udgør banens reserver kr. 847.000.

—0—

Om formiddagen den 30. august løb 5 belæssede godsvogne fra rangerpersonalet på Stubberup st. Vognene løb stærkt mod Faxe Ladeplads. Lokoet forsøgte at indhente vognene, og man brugte kraftigt dampfløjten for at advare. På Faxe st. fik man skiftet til havnesporet. På havnen tørnede vognene mod en flyttebus, der blev delvis knust. Men kort før vognene var ved at køre i havnen standsede de af sig selv.

—0—

Troldhedebanens bestyrelse har vedtaget at nedlægge sidebanen fra Gesten til Vejen - mere populært kaldet »Lille Johannes«. Toget erstattes af en rutebil. Og motorvognen M. 5 skal sælges.

—0—

Fanøboerne ser med glæde hen til den dag, at DSB eventuelt overtager færgeforbindelsen Fanø - Esbjerg.

—0—

Ålborg privatbaner har bestilt 2 dieselloko hos Frichs til et beløb af 1,5 mill. kr.

—0—

Lollandsbanens direktør Terp Lassen oplyser, at fremtiden tegner sig mørkt for Kragenæsbanen, der i afvigte regnskabsår møder med et underskud på kr. 122.746,-.

LANDET RUNDT

Samsø fra den anden side, nemlig østsiden, er det syn, hurtigfærgernes passagerer fremover får mulighed for, når de passerer kartoffeløen. DSB er nemlig begyndt at sejle denne vej. Den nye rute øst om Samsø er kortere, men sejltiden bibeholdes, hvorved der kan spares olie.

DSBs personalestyrke er i løbet af 10 år reduceret med 5.459 mand eller 19 pct. I 1964-65 var der beskæftiget 27.446, mens der i 1974-75 er 21.987.

Aulum

En god kontakt

EL-HANSEN

v/ aut. installatør Stig Kjærgaard
Danmarksgade 50 . Aulum
Telefon (07) 47 20 82

Alt i el til Deres personlige pleje

DET VRIMLER MED GODE TILBUD HOS JM MARKED

Vi sælger:

BRØD . MÆLK . SMØR
OST . KØD . PÅLÆG
FRUGT . GRØNTSAGER
VIN . FISKEKONSERVES
KØDKONSERVES . KAFFE
KIKS . GRØNTKONSERVES . SURVARER . KAGER
KOLONIALVARER
TOILETARTIKLER
SÆBEPULVER
RENGØRINGSARTIKLER
m. m.

KVALITET TIL ALM. BUTIKSPRISER ! !

De finder JM-markeder på
Kbh. H. - Århus H. - Ålborg
banegård med døgnservice
8-24 alle dage.

Samt minimarkeder på Sjælør
og Avedøre station.

Venlig hilsen

Vil De have fagmæssigt arbejde, så

Aulum Blikkenslagerforretning

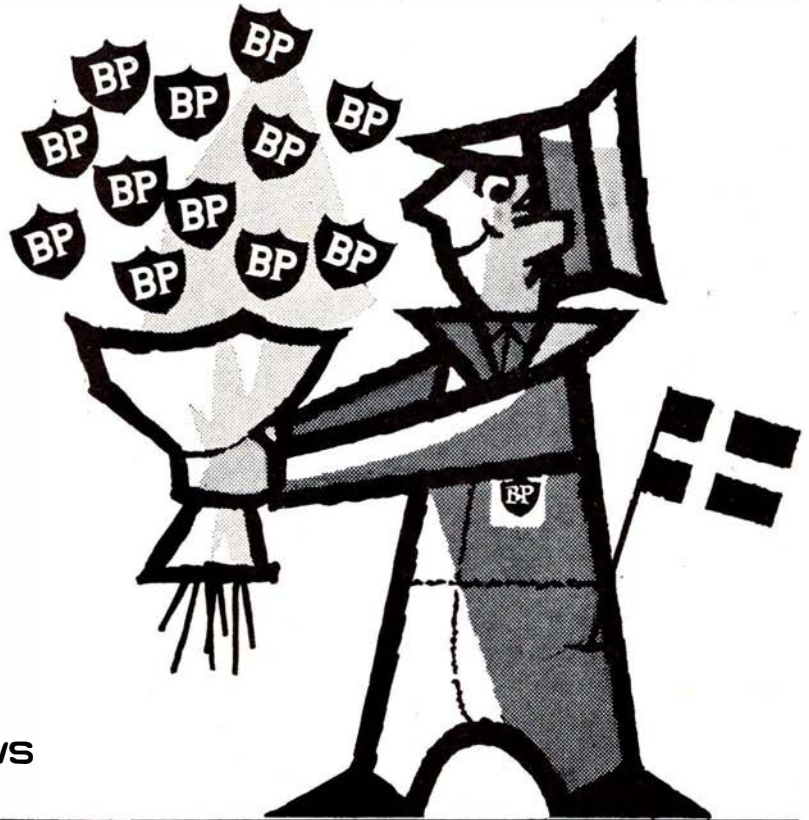
v/ Frits Nissen

Bøgevej 9 . Aulum . tlf. (07) 47 27 26

Alt i nyt og reparationer - kommer
overalt - også plasttagreder

tillykke

BP OLIE-KOMPAGNIET A/S

teleindikatorer

solari&c/udine spa

Aktieselskabet

Dansk Normal-tid

(02) 6445 00

H. C. Andersen og jernbanen

Som en hyldest til vor gamle digter H. C. Andersen, der fødtes for 170 år siden og døde for 100 år siden, samt til Verdens første jernbane, der som omtalt andetsteds fylder 150 år, bringer vi her digterens beretning om mødet med denne nye opfindelse. Hans rejse gik fra Magdeburg over Leipzig til Dresden og foregik i 1841. Men lad os se, hvad han fik ud af den:

»Da mange af mine Læsere ikke have seet en Jernbane, vil jeg først see at give disse et Begreb om en saadan. Vi vilde tage en almindelig Landevei, den kan løbe lige, den kan slaa en Bugt, det er det samme, men jevn maa den være, jevn som et Stue-Gulv, og derfor sprængte vi ethvert Bjerg, som stiller sig for den, vi bygge paa stærke Buer en Bro over Sumpe og dybe Dale, og naar da den jevne Vei er for os, lægge vi der, hvor Hjulsporene vilde gaae, Jernskinner, om hvilke Vognhjulene kunde gribe fat. Dampmaskinen spændes foran med sin Mester paa, der veed at styre og stande den. Vogn kjædes ved Vogn med Mennesker eller Qvæg, og saa kjører man. Paa ethvert Sted af Veien vides Time og Minut, naar Vognrækken vil indtræffe, man hører ogsaa miilevidt Signalpibens Lyd, naar Toget er i Fart, og rundt om, hvor Biveie for almindelige Kjørende og Gaaende skjære Jernbanen, slaaer den opstillede Vagt Træbommen ned for dem, og de gode Folk maa vente, til vi have passeret. Langs Banen, alle de miil, den strækker sig, ere smaa Huse reiste saa langt fra Hinanden, at de, som staae Vagt, kunne see Hinandens Flag og betids vide, at holde Banen reen, at ingen Steen eller Qvist ligger over Skinnerne.

See, det er en Jernbane! Jeg vil haabe, man har forstaaet mig.

Det var første Gang i mit Liv, jeg skulde see en saadan. En halv Dag og den paafølgende Nat havde jeg reist

med Diligence den skrækkelige slette Vei fra Braunschweig til Magdeburg, træt kom jeg herhid, og en Time efter skulde jeg igen afsted med Dampvognen.

Jeg vil ikke nægte, at jeg havde forud en Fornemmelse, som jeg vil kalde Jernbane-Feber, og denne var paa sit høieste, da jeg traadte ind i den storartede Bygning, hvorfra Vognrækken kjører ud. Her var en Trængsel af Reisende, en Løben med Kufferter og Natsække, en Susen og Surren af Maskiner, som Dampen væltede ud af. Man veed første Gang ikke ret, hvor man tør staae, at ikke en Vogn eller en Dampkjedel eller en Kasse med Reise-gods skal flyve over os. Rigtignok staar man sikker paa en fremspringende Altan. Vognene, man skal ind i, ligge i Række tæt op til den, som Gondoler ved en Quai, men nedenfor i Gaarden krydser, som Trolddoms-Baand, den ene Jernskinne den anden, og det er ogsaa Trolddoms-Baand, som den menneskelige Kløgt har slagen. Til disse skulde vore magiske Vogne holde sig, komme de udenfor Tryllebaandet, ja, saa gjelder det Liv og Lemmer. Jeg stirrede paa disse Vogne, paa Locomotiver, løse Karrer, vandrende Skorstene og Gud veed hvad, de løb som i en Trylleverden mellem hverandre. Alting syntes at have Been! Og nu denne Damp og denne Susen i forening med Trængselen for at faae Plads, denne Stank af Tælle, Maskinernes taktmæssige Gang og den udladte Damps Piben og Snøften forstærkede Indtrykket, og er man her, som sagt, for første Gang, da tænker man paa at vælte, brække Arme og Been, springe i Luften eller knuses ved at støde sammen med en anden Vognrække. Men jeg troer, at det kun er første Gang, man tænker derpaa.

Vognrækken her dannede tre Afdelinger, de to første ere magelige lukkede Vogne, aldeles som vore Diligen-

Hier gør vi holdt

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 - Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

Et besøg værd

THORS KRO

Thorsø - tlf. (06) 96 65 68

- hvor man hygger sig

Lad os gøre Deres fester til en succes

Restaurant »Edelweiss«

Rådhusgade . Odder . Tlf. (06) 54 00 55

Alt i hyggelige omgivelser

med venlig betjening

- stedet, hvor man kommer igen

cer, kun meget bredere, den tredie er aaben og utrolig billig, saa selv den fattigste Bonde tager med, det bliver ham mindre dyrt, end om han skulde gaae den lange Vei og styrke sig i Vertshuset eller overnatte paa Reisen.

Signalpiben lyder, men den lyder ikke smukt, den har meget tilfælles med Svinets Svanesang, idet Kniven trænger det igjennem Halsen. Man sætter sig ind i den magelige Karreet, Conducteuren lukker Døren i for os, og tager Nøglen til sig, men vi kunde lade Vinduet gaae ned, nyde den friske Luft uden at frygte for nogen Uleilighed af Lufttrykket. Man har det aldeles som i enhver anden Vogn, kun ere her mere mageligt, man udhviler sig her, naar man kort forud har gjort en anstrengende Reise.

Den første Fornemmelse er en ganske sagte Rykken i Vognene, og nu ere Kjæderne spændte, som holder disse sammen. Signalpiben lyder igjen og farten begynder, men langsomt, de første

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygesikringen

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damm's
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

HER GØR VI HOLDT

Stedet, hvor man kommer igen

Restaurant Skoven, Hobro

Lad os arrangere Deres familiefester, firmafester, udflugter, selskaber – små eller store – her er maden i topklasse. Ring **telefon (08) 52 07 01** og få et godt tilbud
Harriet og Max Lund Pedersen

Et sted, der er værd at gæste . . .

Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Alt er lækkert fra

MØLLE-BAREN

Grenåvej 83 . Løgten . Tlf. 99 14 87
Pølser – Hot dogs – Pommes frites
Forårsruller – Is – Chokolade
– og så har vi frikadeller, som vor mor lavede dem!

Her gør vi holdt

SPØRRING KRO

mellem Århus og Randers
Spørring – Tlf. (06) 98 90 13
Er De to eller flere – så hyg Dem på Spørring kro. Selskaber modtages gerne – vi har også hyggelige værelser.
Venlig hilsen det nye værtspar

Hvor Etatens folk og andet godtfolk mødes

CARLSENS HOTEL

Østergade 54 . Struer . (07) 85 00 45
Et godt madsted – hyggelige værelser
– venlig betjening

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

Restaurant

Pusterummet

Vestergade – Vamdrup – tlf. 58 19 62
Kom ind og hyg Dem i vore hyggelige lokaler.

Vi mødes på

Restaurant STALDEN

Hovedgaden 79 . Sunds . (07) 14 10 28
Stedet, hvor man hygger sig,
og venner mødes

Til hverdag og fest

LA COSTA

er bedst
Vi afholder gerne Deres fester med god mad til rimelige priser – ring og få et godt tilbud - eller kører De en tur har vi et spisekort med mange spec.
Venlig hilsen Bente og Per Sletting
Søndergade – Hov – Tlf. (06) 55 61 18

Et besøg værd . . .

SIGNESMINDE KRO

mellem Silkeborg og Kjellerup
Tlf. (06) 85 54 45
Gammeldags krohygge med veltillavet mad og god kaffe
Selskaber og udflugter modtages gerne
– altid venlig betjening

Lad os tage besværet – vi arrangerer Deres fester, med veltillavet mad – i hyggelige lokaler – kuv. indtil 250.
Eller får De uventede gæster, har vi altid 1/2 friskstegt grillkylling á kr. 12 med tilbehør – husk, det er

Kløvborg Forsamlingshus

Telefon (05) 76 11 76
Venlig hilsen Else-Marie og Tommy

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

BODEGA HUSET

Østergade 24 . Grenå . tlf. 32 00 32

Her er hygge, stemning og venlighed
Lad huset blive Deres STAM-CAFE

Et besøg værd

GL. LØGTEN STRANDKRO

v/ skov og strand
8541 Skødstrup – Tlf. (06) 99 44 99
Hyg Dem i vore nye istandsatte lokaler med vore lækkerier. Det store kolde bord lørdag kl. 19-21. – Weekend-selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud – og vi arrangerer Deres fester. – Venlig hilsen de nye værter
Lundsgaard og Jensen

Lad turen gå til . . .

SPØRRING KRO

v/ Hovedvej A10 – tlf. (06) 9890 13
Nyt værtspar:
Nora og Leif Nielsen

Et sted, der er værd at gæste

MØRKE KRO

Stationsvej – Mørke – tlf. (06) 37 75 17
(via stationen)
Et godt madsted i hyggelige omgivelser
Nyt værtspar:
Kirsten Jørgensen og Ove Nørum

Et besøg værd

RESTAURANT MOLINO

Them . Tlf. (06) 847630
Hvor man holder ind, når man kører ud. Altid veltillavet mad – en lækker søndagsmiddag. – Selskaber modt. gerne. Med venl. hilsen værtsparret Davidsen

En kro i særklasse

LØVSKAL KRO

i den skønne natur i Nørreå-dalen
Tlf. (06) 68 61 01 – 68 61 45
God kromad i hyggelige omgivelser
Er De to eller flere – så kom til Løvska Kro – Bal for de unge på 40 hver lørdag. Hurtig og venlig betjening

Hvor man holder ind, når vi kører ud

HERNING MISSIONSHOTEL

hj. af Bredgade og Skolegade
tlf. (07) 12 54 44
Hyggelige omgivelser. Nymonterede værelser. Selskaber modtages
Husk vor lækre søndagsmiddag
Venlig hilsen Grethe Christensen

Skal festen være vellykket

HOTEL ULDUM

telefon (05) 67 80 76
Altid en lækker søndagsmiddag
Lørdag ta'-selv bord – Øl og spiritus
til enhedspriser – Levende musik
kl. 18-24. Alt i diner transportable
De er altid velkommen, om De er to eller flere

Skal festen være vellykket

lad os arrangere Deres fester . . .

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers
God kromad – hyggelige værelser – selskabslokaler – diner transportable
Ring tlf. (06) 49 44 10
– og få et godt tilbud
Selskaber indtil 130 kuverter
Venlig hilsen
Birgit Baden – Carl Petersen

Skriddt gaaer sagte, som om en Barnehaand trak den lille Vogn. Hurtigheden tager umærkeligt til, men du læser i Din Bog, seer paa dit Kort, og veed endnu ikke ret om farten er begyndt, thi Vognen glider, som en Kane paa den jevne Snemark. Du seer ud af Vinduet og opdager, at Du jager afsted, som med Heste i Galop. Det gaaer endnu hurtigere. Du synes at flyve, men her er ingen Rysten, intet lufttryk, intet af hvad Du tænkte Dig ubehageligt.

Hvad var det Røde, der som et Lyn foer tæt forbi? Det var en af de Vagthavende, der stod med sin Fane. See kun ud! Og de nærmeste ti til tyve Alen er Marken en piilsnar Strøm. Græs og Urter løbe i hverandre, man faaer en Idee om at staae udenfor Jorden og see denne dreie sig. Det piner Øiet at hefte det længe i samme Retning. Men du seer nogle Favne længere bort, da bevæge de andre Gjenstande sig ikke hurtigere, end vi see dem bevæge sig, naar vi kjøre godt, og længere ud mod Horizonten synes alt at staae stille, man har ganske og aldeles skuet og Indtrykket af den hele Egn.

Saaledes just skal der reises gennem flade Lande! Det er som By lægger tæt ved By. Nu kommer Een, nu atter Een. Kan kan ret tænke sig Trækfuglenes Flugt, saaledes maae de lade Byerne efter sig. De almindeligt Kjørende, som man seer paa Sideveiene, synes at holde stille, Hestene foran Vognene løfte Fødderne, men de synes at sætte Dem igjen paa samme Sted, og saa ere vi Dem forbi.

Det er en temmelig bekjendt Anecdote om en Americaner, der første Gang kjørte med Dampvogn, at han ved idelig at see den ene Miilepæl fare forbi den anden, troede at han kjørte over en Kirkegaard og saae Monumenter. Jeg skulde derfor ikke anføre den, men den karakteriserer ganske Hurtigheden, og jeg havde den i Tanker, skjøndt man her ingen Miilepæle seer. De røde Signal-Faner maatte da være det, og den samme Americaner kunde have sagt her: »Hvorfor ere alle Menesker i Dag ude med røde Faner?»

Jeg vil derimod fortælle, at da vi foer forbi et Plankeværk, som jeg saae forkortet til en Stang, sagde en Mand ved Siden af mig: »See nu ere vi i Fyrstendømmet Cöthen«, og saa tog Manden sig en Priis, bød mig ogsaa Daasen, jeg bukkede, prøvede Tobakken, nøs og spurgte saa: »Hvorlænge ere vi nu i Cöthen?« – »Oh«, svarede Manden, »der vare vi ude af, da De nøs«.

Og dog kunde Dampvognene gaae dobbelt saa hurtigt her. Hvert Øieblik er man ved en ny Station, hvor Passagererne skulde sættes af og andre optages. Farten bliver herved formindsket, man standser et Minut, og ind af de aabne Vinduer række Opvartere os Forfriskninger, lette og solide, ganske som vi behage. De stegte Duer flyve, for Betaling, bogstaveligt lige ind i Munden, og saa jager man afsted, sladrer med sin Nabo, læser i en Bog, eller skotter til Naturen, hvor tidt en skare Køer med forbauselse dreier sig rundt, eller nogle Heste rive sig løs og flygte, fordi de see, at tyve Vogne kunde komme frem i Verden uden dem, og det endnu hurtigere, end om de skulde hjælpe til, og saa er man pludselig igjen under Tag, hvor Vognrækken standser, man har kjørt sine femten Miil i Timen, er i Leipzig. Samme Dag, fire Timer efter, gaaer det herfra igjen en lignede Vei-Længde i samme Tid, men igjennem Bjerge og over Floder – og saa er man i Dresden.

Jeg har hørt flere sige, at ved Jernbanerne var al Reise-Poesi borte, og at man foer det Smukke og Interessante forbi. Hvad dette sidste angaaer, da staaer det jo enhver frit for at blive paa en hvilken Station han vil, og der see sig om til den næste Vognrække kommer. Og hvad det angaar, at al Reise-Poesi forsvinder, da er jeg af en aldeles modsat Mening. Det er i de snevre, fuldpakkede Reisevogne og Diligencer, at Poesien forsvinder, man blive her sløv, man plages i den bedste Aarstid af Støv og Hede, og om Vinteren af Slette Veie. Naturen selv faaer man ikke her i større Portioner, men vel i længere Drag, end i Dampvognen.

O, hvilken Aandens Storværk er dog denne frembringelse! Man føler sig jo mægtig, som en Oldtids Troldmand! Vor magiske Hest spænde vi for Vognen, og Rummet forsvinder. Vi flyve som Skyerne i Storm, som Trækfuglene flyve. Vor vilde Hest fnyser og snøfter, den sorte Damp stiger ud af hans Næseboer. Raskere kunde ikke Mephistofeles flyve med Faust paa sin Kappe! Vi ere ved naturlige Midler i vor Tid lige saa stærke, som man i Middelalderen har troet, at kun Djævelen kunde være det. Vi ere ved vor Kløgt komme paa Siden af ham, og før han selv veed det, ere vi ham forbi.

Jeg erindrer kun faa Gange i mit Liv, jeg saaledes har følt mig greben som her, saaledes med al min Tanke ligesom skuet Gud Ansigt til Ansigt. Jeg følte en Andagt, som jeg kun som Barn

har følt den i Kirken, og som Ældre i den solbeskinnede Skov eller paa det blikstille Hav en stjerneklar Nat. I poesien Rige ere ikke Følelsen og Phantasien de eneste, der hersker, de have en Broder, der er ligesaa mægtig, han kaldes Forstanden, han forkynder det evige Sande, og i dette ligger Storhed og Poesi!

Fra »En Digtets Bazar«.

HER GØR VI HOLDT

Stedet, hvor man kommer igen – besøg

EJSTRUP KRO

Ejstrupholm . tlf. (09) 77 20 02

God mad som vor mor laver den
Selskaber modtages gerne – ring og få
et godt tilbud (ny vært)

Lad os tage besværet til Deres fester

HJERM HOTEL

Telefon (07) 46 46 46

Et sted man hygger sig og spiser godt
Selskabsmad – smørrebrød – platter ud
af huset – ring og få et godt tilbud

Venlig hilsen og på gensyn
Ester og Kristian

Et sted, der er værd at gæste . . .

VIN & ØLGOD

Smallegade 1 . Herning . tlf. 12 99 55

Velplejet fadøl – øl – spirituosa samt
et godt stykke smørrebrød
Sang – Dans – Musik

Det er på Skovkroen det sker

SKOVKROEN I BYBÆK

Telefon (05) 85 56 07

Hold Deres fester og selskaber her –
såvel små som store – så er De sikker
på succes. Selskaber indtil 100 kuv.
Husk vore baller for de unge på 40!

Med hilsen det nye værtspar

Lad rammen om Deres fest være

»SKOVENS PERLE«

Selskaber – Foreningsfester
Motel – Cafeteria

– så er De sikker på succes –

Husk det er

Pindstrup tlf. (06) 39 61 99

Polsk smalspor

I bogen »Små tog på spinkle skinner« omtalte jeg et lille tog i Polen, som jeg gerne ville besøge igen. Drømmen gik i opfyldelse i sommeren 1972, hvor vi var nogle stykker, der med megen møje fik en fototilladelse til diverse smalsporstrækninger, deriblandt strækning 465 fra Czajcze til Witoslaw i den nordvestlige del af Polen. Banerne heromkring er bygget dengang denne del af Polen hørte til Tyskland, og i modsætning til andre baner, blev disse ikke ombygget til det polske »normalspor« 750 mm, men forblev 600 mm. Derfor er materiellet ikke standard, som på 750 mm banerne, hvor man næsten altid møder standardlokomotivet Px 48.

Som nævnt havde jeg tidligere taget billeder af det lille 600 mm lokomotiv, så da vi kom til banen begyndte vi at lede efter det. Vi fandt det i remisen i Lobzenica, som ligger næsten midt på strækningen mellem Czajcze og Witoslaw. Vi fandt også en mand, der kunne tysk og vel at mærke også ville tale det, for det er mere sjældent. Tyskernes hærgen i Polen under krigen er ikke glemt. Da maskinen var opfyret, tilbød man straks at køre den ud i lyset til fotografering, og så fik vi ellers et akut tilfælde af fotokrampe. Det viste sig at være T2-71, altså ikke det samme som i bogen, men en søster til det. Vi spurgte forsigtigt, om det mon skulle ud at køre. Ih ja, blev der svaret, det skal ud at køre i eftermiddag.

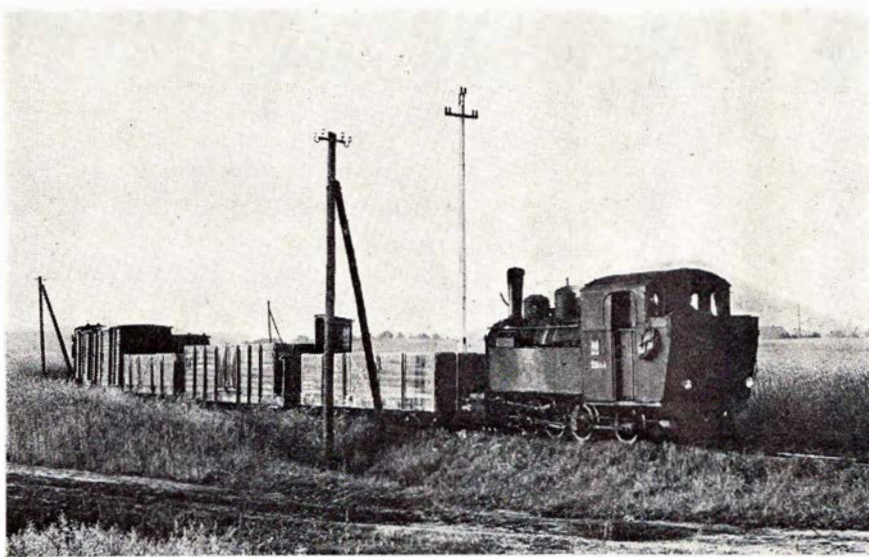
PKP T2-71 i landsbyidyl i 1972. Foto: HGC.

Vi fik tiderne og rullede ud efter andre tog.

De andre tog tog deres tid, så vi kom ikke til Lobzenica til afgang, man fangede toget lidt ude på strækningen. Det var ikke vanskeligt at følge den lille tokoblede maskine og vi fik en masse pragtfulde billeder. Et af de efter min mening bedste, har jeg vist på illustration nr. 1. Det lille tog damper tværs over landsbyens hovedgade. Jeg har desværre ikke kunnet finde ud af byens navn, men hvis det kan in-

teressere nogen, så er det i nærheden af Debno Wyrzyskie. Toget er noget blandet, idet der først kommer en del godsvogne, men bagest kommer et par små personvogne til de få passagerer. Maskinen er tokoblet med toakslet tender.

Der er imidlertid også andre 600 mm baner i Polen. Sydøst for Poznan ligger Witaszyce, hvorfra der går en bane mod nordøst. I byen Sucha delte den sig tidligere i to grene til Komorze og Zagorow, men det sidste, jeg har hørt er, at grenen til Komorze er lukket, og den anden gren er på grund af en dårlig bro afkortet til Robakow. Sådan går det her i verden incl. Polen. Vi var imidlertid så heldige, at da vi kom til Sucha, kom det daglige godstog fra både Komorze og Robakow, så der var to tog på den lille station. Efter at have snakket lidt sammen, ja, det var togpersonalet, jeg mente, kørte togene afsted mod Witaszyce med stationsafstand. På billede nr. 2 damper Tx4-556 afsted ved byen Lubinia, hvor banen krydser en lidt mudret vej, som ses i forgrunden. Foruden godsvognene medføres nogle personvogne fra dagens persontog, men toget er ikke opført som personførende. På lokomotivet hænger lokomotivførerens mappe, som vel indeholder hans aftenmad, der ikke må blive for lunken. Mappen blev ved et mirakel hængende helt til Witaszyce, men Polen er jo også katolsk. Vi

PKP Tx4-556 med blandet tog ved Lubinia. Foto: HGC.

snakkede senere med lokomotivføreren, som talte flydende tysk, engelsk og fransk, og som viste forbausende god besked med danske forhold.

Skulle nogen efter dette have lyst til at tage til Polen og fotograferer smalspor, må jeg desværre advare. Tag under ingen omstændigheder afsted uden fototilladelse, og det er alvor. Man kan ikke snakke sig fra noget, som man måske kan i andre øst-lande. Har man imidlertid papirerne i orden, så venter der en stor oplevelse blandt små tog og fantastisk flinke menne-sker.

HGC.

Frihavnsfærgen indstiller persontrafikken

Danmark er et færgernes land. Gennem snart mange år har vi været vant til, at der er blevet åbnet den ene færgerute mellem landsdelene efter den anden. Også mellem danske og udenlandske havne er der oprettet et utal af færgeruter, mange af disse som indkøbsruter.

Nedlæggelse af færgeruter er noget, vi derimod sjældent er vidne til. Normalt er årsagen til en færges ophør med sejladsen bygningen af en bro.

Dette er ingenlunde tilfældet, når jernbanefærgen mellem Københavns Frihavn og Malmö Färjestation om få dage – fra vinterkøreplanens ikrafttræden den 28. september 1975 – indstiller persontrafikken. Færgen M/F MALMÖHUS, der er ene om at bestride den daglige trafik på ruten, bliver herved degraderet til ren godsfærge, endog med indskrænket drift.

Det er en gammel rute, der her får sit første dødsstød.

I mere end hundrede år har der været dampskibsfart mellem København og Malmö. Indtil og op til 1874 var der ligesom i dag skarp konkurrence mellem de enkelte selskaber, men den 22. april 1874 overtog vort hjemlige DFDS de fleste ruter med tilhørende skibe. Selskabet oprettede desuden ruter mellem hovedstaden og

Landskrona, henholdsvis Helsingborg. DFDS var i denne periode helt dominerende på Øresund.

Men i 1895 skete der noget. De danske Statsbaner og de ditto svenske oprettede en jernbanefærgeforbindelse mellem de to store øresundsbyer. Åbningen skete den 5. oktober 1895, og til at bestride trafikken havde DSB ladet en hjuldampfærge bygge med det klingende navn H/F KJØBENHAVN. Det var en aftale mellem DSB og SJ, at sidstnævnte havde ret til også at sætte en færge ind på ruten, og denne ret benyttede man sig af i 1900, da dampfærgen MALMÖ indsattes.

H/F KJØBENHAVN var bygget med samme mål som Storebæltsfærgerne, så kunne man under værftsoophold o. lign. trække på denne overfart med hensyn til reservefærger.

Da Gedser-Warnemünde Overfarten i 1922 fik den store nye D/F DANMARK, flyttede DSB den der tjenestegørende D/F PRINS CHRISTIAN, bygget i 1903, til København-Malmö Overfarten.

Således sejlede man stort set med en færge under hvert flag indtil 1945. Behovet har været svingende for kapacitet, og når én færge kunne bestride trafikken, ja, så sejlede man en uge ad gangen med hver færge.

I 1945 lod SJ en ny færge, M/F MALMÖHUS, bygge på Kockums-værftet i Malmö. De to landes jernbaner ændrede den bestående overenskomst til, at denne nye færge skulle bestride hele sejladsen på overfarten, kun i tilfælde af værftsoophold skulle en dansk færge indsættes. Desuden kunne der under vognophobning indsættes flere færger efter aftale. Dette har bl.a. medført, at man tidligere kunne observere en af de flotte svenske dampfærger D/F KONUNG GUSTAV V eller D/F DROTTNING VICTORIA, siden den danske godsfærge M/F ASA-THOR. Som reservefærge har normalt været indsat M/F STOREBÆLT.

M/F MALMÖHUS har ry for at være et af den københavnske omegns bedste spisesteder. Desværre har tallene for

Sjælland

P. NORDSTEN A/S

LANDBRUGSMASKINFABRIK
HILLERØD

C. STEINMETZ & SØN

Blikkenslageri – sanitet – skiffer
bygningsarbejde
Udfører arbejder for DSB

Lindegårdsvej 37 . Charlottenlund
Telefon Ordrup 704

A/S HOLBÆK

EKSPRESTRYKKERI

Lundemarksvej 18
HOLBÆK

OFFSET – BOGTRYK

JØRGEN KOLD

Stærkindevej 37, Vindinge
4000 Roskilde

Transport af skurvogne, grus og sten
m. v.

Ring og opgiv Deres behov
Telefon (03) 35 05 31

passagerer de sidste år vist en stadig dalende kurve, bl. a. på grund af, at DSB fuldstændig har indstillet kørslen med personførende tog til Frihavnsstationen. De sidste internationale forbindelser har ruten også mistet, så den eneste internationale »kursvogn«, der på det sidste har kunnet iagttages, har været en postvogn fra Tyskland.

Skulle De endnu ikke have prøvet denne hyggelige overfart, så har De endnu chancen. Og har De prøvet den, så gentag den, det er en charmerende tur med denne færge over »Sundet«.

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN og SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

Håndværkervænget 10 - Hillerød - Tlf. *26 40 41

Bent Gerts ApS

ALMEX

Ørnevej 69 - 2400 København NV

Telefon (01) 19 02 11

Verdens første jernbane

150 ÅR

Det er en én gang fastslået kendsgerning, at dampmaskinen blev opfundet af englænderen James Watt.

Hvorvidt det så er i overensstemmelse med den historiske sandhed, det skal vi ikke komme nærmere ind på, det kan der skrives tykke bøger om, og dette er ikke hensigten med denne jubilæumsartikel.

Hensigten er derimod at fejre det runde tal – 150 år – der er forløbet, siden man under stor festivitas åbnede verdens første jernbane, der var offentligt tilgængelig for persontransport.

Ingen er vist i tvivl om, at det er strækningen mellem Stockton og Darlington, der er tale om, den bane, der også var årsag til, at den dygtige lokomotivkonstruktør Georg Stephenson fik hæftet titlen »Lokomotivets opfinder« på sig. Sidstnævnte er dog mere problematisk.

Lidt forhistorie

Vejen til åbningen af den første jernbane var lang og trang.

Jernbanen er en forholdsvis ny opfindelse, men begrebet »sporvej« kendes faktisk allerede fra oldtiden, hvor skinnerne bestod af et par rækker flade sten som underlag for vognhjulene, der transporterede de store stenblokke til pyramiderne og senere til templerne.

Grundlaget for dette var en endnu ældre opfindelse, ja, vel nok den største, der er gjort i hele menneskehedens historie, nemlig hjulet.

Oldtidens sporveje synes ikke at være udviklet særlig meget før sent i middelalderen, da der berettes om en kulmine i England, der anvender træskinner som underlag for små hestetrukne kulvogne.

Men med den tiltagende industrialisering gennem middelalderen opstår behovet for transport af tunge genstande, og man lægger »spekulatoren« i blød, hvorved nye ideer opstår.

Kulminedriften i Tyskland og England var de steder, hvor sporvejens gennemgik en udvikling fra det mest primitive til det mere avancerede. Således berettes der i 1767 om, at en tilfældighed var årsag til, at den støbte jernskinne opstod. Det var den lave pris på støbejern, der fik fabrikant

Reynolds i Colebrook Dale Jernværkerne til at søge nye veje for ikke at gå fallit. Han fik den idé at støbe jernet i skinnefacon og sælge det til miner. Når prisen så steg igen, kunne det blot omstøbes.

Men hans idé blev en så stor succes, at der ikke blev tale om at støbe skinnerne om. De blev liggende, og mange mineejere købte jernskinner i stedet for de hidtil anvendte træskinner. Den betydelig lettere gang, som vognene fik på jernet, betød, at det var muligt med den samme trækraft at befordre større mængder.

Udviklingen af skinnefaconen foregik i en lang periode, men den skinne, vi i dag kender som »vignolskinne«, stammer fra 1832, hvor den blev opfundet af amerikaneren Stevens. Navnet har den fået af den mand, Charles Vignoles, der indførte den til Europa nogle år senere.

I 1840 begyndte man at fremstille skinner delvis af stål, men først omkring 1870 begyndte man at valse dem helt af stål.

Befordringen før jernbanen

Før jernbanen for alvor slog igennem, havde man ladet sig befordre på mange forskellige måder. Den jævne mand havde som den mest nærliggende befordringsmulighed »apostlenes heste«, altså sine egne ben, men de mere velstående havde flere muligheder at vælge imellem.

Man har fundet et papyrusskrift, der stammer fra Ptolemæus Philadelphus' tid, det skulle efter historisk kyndiges udsagn være omkring 259–253 f.Kr. Dette skrift viser et tydeligt billede af postbefordringen ved Nilen for ca. 2200 år siden. Allerede dengang havde man altså en organiseret postbefordring. En sådan blev først indført i Danmark i det syttende århundrede.

Og først i det attende århundrede kom de kendte diligencer, som man kunne lade sig befordre med.

Fortidens mest almindelige befordringsveje var vandvejene, hvor man havde den fordel, at man kunne sejle uden alt for meget besvær. Og den befordringsmåde har man kendt i tusinder af år.

Damplokomotivets udvikling

Trods det, at man daterer dampmaskinens opfindelse til 1782, hvor James Watt fik sit patent, så er det en kendsgerning, at allerede i 1698 hører man om en tysk filosof, der har lavet en lille dampvogn, som fungerer efter de teoretiske principper, han havde ud tænkt.

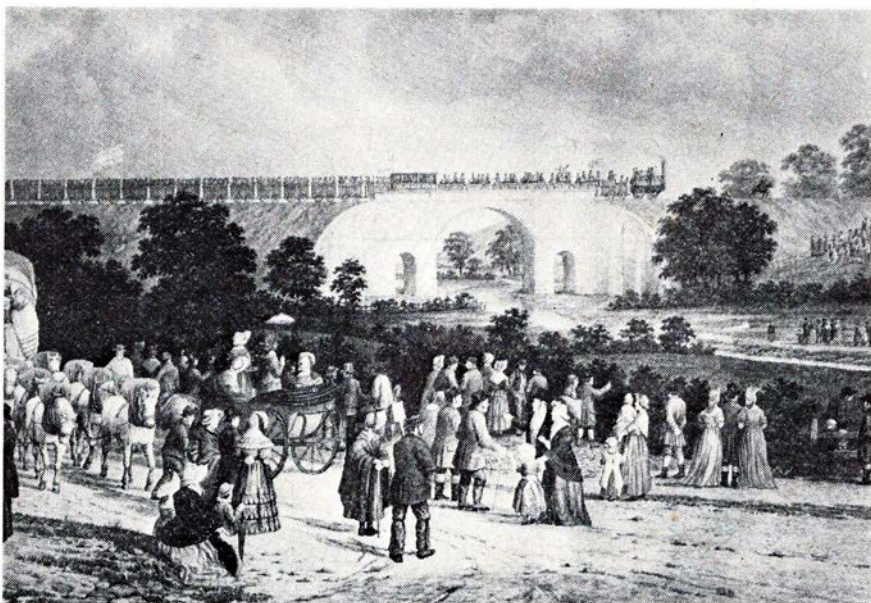
Næste gang dampkøretøjet nævnes, er i 1769, hvor den franske ingeniør Joseph Cugnot konstruerede en dampvogn, som kunne bevæge sig. Efter tilskyndelse fra de højeste steder udviklede han sin idé, og allerede i 1770 prøvekørte man en dampvogn under overværelse af mange tilskuere, bl. a. fra ministeriet. Forsøget faldt godt nok ud, idet vognen kørte udmærket, men endte med at brase mod en mur og vælte.

Mange andre arbejdede videre på ideerne om en selvkørende vogn bl. a. James Watt, men ikke mindst hans assistent William Murdock, der var lidt af et teknisk geni. Også han konstruerede en anvendelig dampvogn, som forøvrigt den dag i dag kan ses på museum i London. James Watt havde i 1784 fået patent på at bygge »Maskiner til at bevæge Vogne med Transporten af Rejsende og Gods fra et Sted til et Andet«. Dette patent løb indtil år 1800, og i den periode måtte ingen lave dampvogne. Man kan vel nok sige, at dette var noget, der hæmmede udviklingen.

Men tilbage til Murdock, som i sin fritid byggede en lille dampvogn. Denne skulle naturligvis prøves, og dette skete en aften på en vej, der førte til kirken, som lå lidt fra byen. Det var mørkt, og pludselig løb vognen fra ham. Han søgte at bene efter den, så godt han kunne, men pludselig hørte han jammerskrig foran sig. Det var sognepræsten, der havde mødt det lille uhyre og var overbevist om, at han havde mødt den onde djævel i egen person.

Ak ja, sådan kan det gå.

Som nævnt var der mange, der søgte at komme først med en anvendelig dampvogn eller -lokomotiv. En anden og meget dygtig mand var Richard Trevithick, der var født i Cornwall i 1771. Han fik allerede fra lille af lejlighed til at se dampmaskinerne blive monterede

Maleri fra åbningen af Stockton-Darlington jernbanen d. 27. september 1825. Foto: BTA.

på minernes pumper, idet hans far var mineformand. Interessen var fanget, og siden kom han i lære på James Watts maskinfabrik, hvor sådanne dampmaskiner til pumper fremstilledes i stor stil.

Trewithick arbejdede privat videre på at udvikle dampmaskinen, og utallige er de modeller, han har lavet. De første store maskiner var dampvogne til at køre på gaden med, men i 1802 startede han sin egen fabrik for højtryksdampmaskiner.

I 1803 byggede Trewithick en dampvogn, beregnet til at køre på skinner, altså i virkeligheden et lokomotiv. Han kaldte det nu en »tram-waggon«, men navnet kan være uden betydning. Ideen havde han fået ved at besøge et jernværk i Wales, hvor man havde gode skinneveje fra jernværket til Cardiff, 35 km borte. Hidtil havde man klaret sig med havrædende heste, men Trewithick tilbød nu at levere en trækraft, der var af de kulædende. Han væddede med mineejereren, idet han lovede at levere et lokomotiv, der kunne trække en last på 10 tons. Mineejereren mente, dette var ganske »uladsiggørligt«, og 500 Guineas blev stillet på højkant.

Den 20. februar 1804 beviste Trewithick, at det kunne lade sig gøre. Hans lokomotiv trak 5 vogne med en last på 10 tons jern, og desuden 70 mennesker fik lejlighed til at køre med en strækning på 10 km med den hæslæsende fart af 7-8 km i timen.

Lokomotivet blev på jernværket, men da det var meget tungt, ødelagde det skinnerne. Efter en afsporing, hvor det

selv kom til skade, blev det sat til side og kom næppe ud at køre mere.

George Stephenson

George Stephenson fødtes i 1781 i en fattig arbejderbolig i Wylam, 14 km vest for Newcastle. Umiddelbart udenfor barndomshjemmet lå der en træbane, hvor kulvognene slæbtes af heste frem og tilbage mellem kulminen og Newcastle.

George Stephensons far var fyrbøder ved en af de dampdrevne pumpemaskiner, og det er derfor ikke underligt, at den lille George ret hurtigt kom ind i principperne omkring dampen og dens underlige evne til at få ting til at bevæge sig.

Da forældrene var fattige, blev der ingen skolegang for George. Han blev tidligt sendt ud for at tjene til familiens underhold. 14 år gammel fik han et job som fyrbøder ved samme ovn som faderen, og ved flid lykkedes det ham nu hurtigt at avancere. Han ville dog gerne uddannes til maskinmester, og for at kunne læse dertil, måtte han gennemgå nogle kurser i almindelig skolekundskab.

Han læste, han arbejdede, ja, han nåede endog at blive gift og få en søn og en datter. Hans kone døde hurtigt, så pludselig stod George Stephenson med to børn uden mor. Der var nok at se til for den unge mand.

I 1810 blev han tilkaldt til en nymonteret pumpemaskine ved Killingworth; denne ville trods al mulig sagkundskab ikke arbejde tilfredsstillende. Men George fik den til det.

Dette rygtedes hurtigt i vide kredse, og når man havde problemer med en dampmaskine, så tilkaldte man George. I 1812 fik han derfor en stilling som maskinmester ved Killingworth-minerne, og hans løn steg til hidtil uanede størrelser. 100 £ om året til at begynde med.

Den lille søn, Robert, voksede op og begyndte at gå i skole. Sin lærdom her delte han med faderen, og snart vidste George meget om de teorier, der var bag de tekniske fremskridt. Hans skabertrang kom herefter rigtig til udfoldelse, og en mængde nye opfindelser så dagens lys.

Stephenson fulgte også med interesse de mange nye forsøg med dampvogne og lokomotiver, som blev gjort rundt omkring. I Wylam, hans fødeby, havde en mand ved navn Hedley konstrueret et lokomotiv, som især fangede Stephensons opmærksomhed.

I 1813 fik han som mineingeniør tilladelse til at bygge et lokomotiv til sin mine. Allerede i juli 1814 kom det i drift ved minens bane, og trods mindre børnesygdomme fungerede det godt.

Erfaringerne gav ham »blod på tanden«. Han konstaterede forskellige ting, der kunne gøres bedre, og igen fik han tilladelse til at bygge et lokomotiv. Dette fungerede endnu bedre, så han fik hurtigt ry for sin dygtighed også på dette felt.

Stephenson blev også opfordret til at bygge landevejslokomotiver, men her sagde han alligevel stop. Han indså, at kun den jævne skinnevej havde en fremtid for sig på dette område, og heri havde han som bekendt så inderlig ret.

Stockton-Darlington

Efter flere års diskussion om anlæggelsen af en bane mellem kulminerne i Darlington og havnebyen Stockton endte det i 1817 med, at en driftig mand, Edward Pease, der var leder af minerne, viste sig lydhør overfor Stephenson, da denne anmodede om lov til at være med til bygningen. Pease var af den opfattelse, at en skinnevej var sagen, men lokomotivdrift var der ikke behov for.

Trods denne opfattelse, men efter anmodning fra Stephenson, rejste Pease og nogle af de indflydelsesrige mænd ved mineselskabet en dag til Killingworth for at se de af Stephenson konstruerede lokomotiver arbejde her.

Resultatet udeblev heller ikke. Man gav Stephenson en chance og engagerede ham som ingeniør til den fyrste-

lige sum af 300 £ om året. En nødvendig koncession på den projekterede bane fik man i 1821, og George Stephenson gav sig i kast med bygningen af den ca. 40 km lange bane mellem Darlington og Stockton.

Men Stephenson opgav ikke sin tanke om lokomotivdrift. Han fik overbevist Pease om denne driftsforms overlegenhed, ja, han fik ham endog overtalt til at indskyde halvdelen af kapitalen, 1000 £, i en lokomotivfabrik, som han oprettede i 1823. Selv indskød han de øvrige 1000 £.

Hermed var verdens første rigtige lokomotivfabrik startet. Nu manglede man kun kunderne.

De første kunder blev naturligvis mineselskabet i Darlington, som Pease – med den økonomiske interesse, han havde i fabrikken – fik overtalt til at afgive ordre på 3 lokomotiver til den nye bane.

Og det første lokomotiv blev det legendariske »Locomotion«, der udgik fra den nye fabrik i Newcastle i 1825.

Indvielsen af banen

Endelig oprandt den store dag, der var fastlagt til åbningshøjtideligheden.

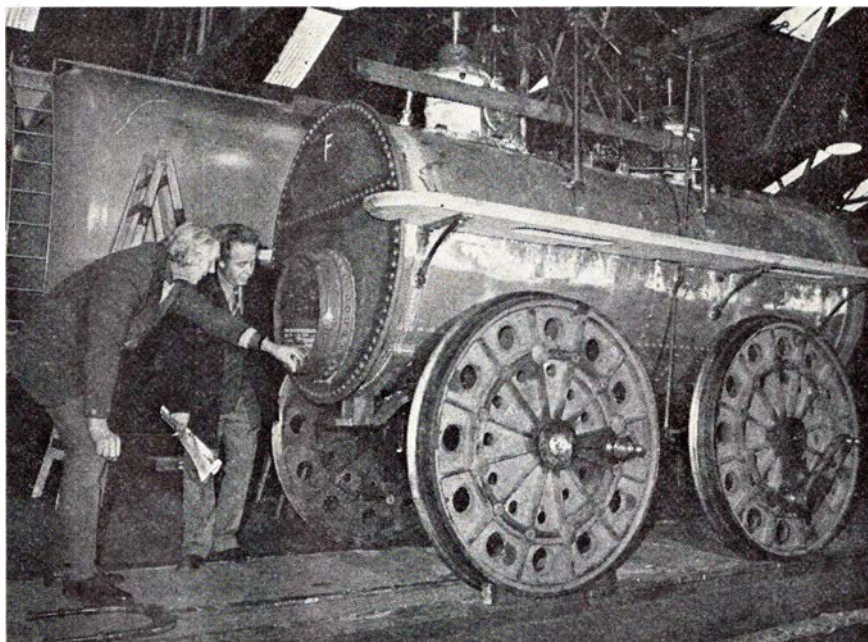
Den 27. september 1825.

Store menneskemængder var strømmet til fra nær og fjern for at se dette mærkelige køretøj, der ganske alene, uden heste foran, kunne bevæge sig.

»Locomotion« var forspændt 34 kulvogne, som folk kravlede op i i håbet om, at »noget ville vise sig«. Og de blev ikke skuffede.

Først blev vognene dog trukket af heste et stykke. Derefter blev de trukket op ad en skråning ved hjælp af et par stationære dampmaskiner, der var anbragt øverst. Først derefter blev lokomotivet forspændt.

Og på et givet tegn satte det hele tog sig i bevægelse. Og afsted gik det.

Det nybyggede lokomotiv – en kopi af det gamle – »LOCOMOTION« – under færdiggørelsen i Billingham. Foto: BTA.

Overalt var der forsamlet folk, som jublende gav deres hyldelse til kende. På udturen regner man med, at der var 450 passagerer i vognene, men på tilbageturen ca. 600.

Successen var hjemme. Verdens første »rigtige« jernbane var åbnet.

Tilslut er blot at bemærke, at lokomotivet »Locomotion« i ca. 20 år blev anvendt på banen, så helt ringe har det bestemt ikke været. Siden er det bevaret og har bl.a. deltaget i verdensudstillinger i 1876 i Philadelphia og i 1889 i Paris. Endnu i 1975 – jubilæumsåret – kan det betragtes af taknemmelige efterkommere på banegården i Darlington. I anledning af jubilæumsfestlighederne er der bygget en kopi i naturlig størrelse, som ved egen damp har futteret rundt på de engelske

skinner og mindet befolkningen om denne dag for 150 år siden, da George Stephenson gjorde et revolutionerende brud med fortiden, til stor gavn og glæde for fremtidens befolkning, noget vi endnu i vore dage må være ham taknemmelig for.

Og Stephensons lokomotivfabrik i Newcastle har vi danskere som bekendt også nydt godt af flere gange, idet de daværende Jysk-Fynske Jernbaner anskaffede en del lokomotiver derfra. Også den lille Maribo-Bandholm Jernbanes første to lokomotiver »Uglerne« kom fra fabrikken.

Enkelte af disse JFJ-lokomotiver kan endnu ses på DSBs jernbanemuseum.

George Stephenson og hans søn Robert er mænd, der er værd at huske.

For 150 år siden var en togrejse en stor oplevelse. – Det er den stadig – enten den sker med 200 km i timen, eller med et hyggeligt, lille sidebanetog i en fjern egn.

Vil I – kære jernbanevenner – ud at studere hypermoderne jernbaner, eller køre med veteranbaner i Europa, tilrettelægger vi gerne jeres tur. Vi kender landenes rabatformer, og udsteder alle billetter, enten i rejser i gruppe eller individuelt.

LOLLANDBANEN
REJSEBUREAU

Østergade 7 – Nakskov – Tlf. 92 23 23

... stedet, hvor jernbanevenner handler.

Hedelands Veteranjernbane

Industribaneklubben, som kloge jernbaneentusiaster rystede på hovedet af for et årstid siden, er nu nået et stort skridt nærmere i at kunne opfylde formålsparagraffen: at køre med eget tog på egen bane i sporvidde 700 eller 785 mm.

Medens flertallet af landets befolkning har kæmpet en brav kamp for at få sommerens feriedage afviklet, har Industribaneklubben kæmpet ihærdigt for at løse det for klubben så store problem at finde et hjemsted.

Forhandlinger har sidst været ført med Høje-Tåstrup kommune om tilladelse til anlæg af en smalsporet jernbane i Hedeland-området. Disse forhandlinger har indtil nu været særdeles positive for klubben.

Høje-Tåstrup kommune har dels stillet arealer, dels lokaler til rådighed for klubben på den tidligere Hedehusgård, der skal danne begyndelsen til det såkaldte Hedeland.

Dette landområde er beliggende mellem Roskilde, Hedehusene og Tune. I dag fremtræder området som et fladt, frugtbart moræneland med store grusforekomster. Heraf enkelte allerede udgravede grusgrave.

Samtidig har Storkøbenhavn behov for store fritidsområder til idræt og rekreation i umiddelbar nærhed af boligområderne.

Disse to ting vil man såvel fra stats som kommunal side søge at kombinere. 5. marts 1972 nedsatte landbrugsministeriet et udvalg, »Det statslige Grusgravudvalg«, der skulle rådgive om mulighederne for dannelse, eller rettere omdannelse af grusgravarealerne til rekreativt område.

I dette udvalg har bl. a. deltaget byplanafdelingerne i Greve, Høje-Tåstrup og Roskilde kommuner.

Og det er i dette 300 ha store Hedeland-område IBK nu får sin store chance.

De indtil nu førte forhandlinger har resulteret i, at det nuværende »Fællesudvalg for Hedeland«, hvori deltager såvel statslige som kommunale myndigheder, i princippet har godkendt en IBK-bane.

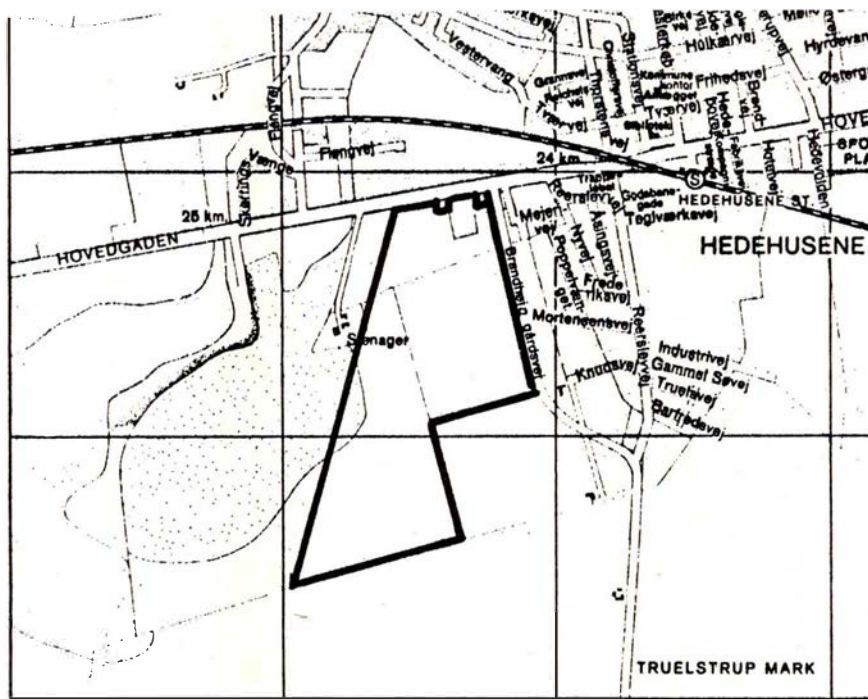
Men princip er ét, fakta noget andet. Der ligger en række forhandlinger om planlægning og økonomi forude.

Høje-Tåstrup kommune har dog allerede angivet visse retningslinier. Hedehusgårdens bygninger stilles til rådighed for en lokal rideklub, Lions Club og Industribaneklubben. Der er angivet en opdeling af lokaler til hver klub, der er talt om husleje, vand- og elafgifter, varmebidrag m. v.

IBK kan dog ikke flytte ind lige med det samme. Gården skal først gennemgå en omfattende ydre renovering, samt forsynes med nye vand- og elinstallationer, samt med toiletter, ialt et arbejde til henimod 100.000 kr., som kommunen helt og holdent tager på sin kappe.

Det er kommunernes ønske, at IBK er med til at sætte gang i Hedelands fritidsaktiviteter. IBK kan derfor for-

derfor for-

Det indrammede areal viser Hedehusgårdens beliggenhed i forhold til jernbanestationen og Hovedgaden i Hedehusene. Det er her Industribaneklubben vil anlægge Danmarks første industri-veteranbane i sporvidde 700 eller 785 mm.

BAT-KON $\frac{1}{5}$

- et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

DSB bruger
Dixon
gulvvaskemaskiner

Dixon
Bækkeskovvej 68
2700 Brønshøj
tlf. (01) 28 05 66

Midt i byens hjerte

Restaurant VESTERPORT

Vesterport 8 . Århus . tlf. 19 16 69

Er De to eller flere – kom ind og hyg Dem i vore hyggelige lokaler. Her får De god mad og en venlig betjening. –

Åben hver dag fra 10–24.

Kom ind og få en pot billard
Venlig hilsen det nye værtspar

Fest ombord

– stedet, hvor Etatens folk mødes

RESTAURANT KAHYTTEN

Fredensgade 9 . Århus . tlf. 12 57 68

Hyggelige og venlige omgivelser

– og vore søde kahytsjomfruer er hurtige og venlige.

Børge Andersen

EKKODALENS GRILL-TERIA

ved siden af damefrisør

Ekkodalen 5 . Århus . tlf. (06) 16 05 37

Alt i grill – 1300 gr kyllinger

Nyhed: middagsretter – nemt, hurtigt og billigt. Åben hver dag kl. 11–23

Ekkopriser der giver genlyd

Hvor etatens folk og andet godtfolk mødes

»PROPPEN«

Nørregade 26 . Århus . Tlf. 12 90 59

Besøg vor hyggelige pub og bodega
På genkig!

Til hverdag og fest

Vesterbro's Viktualie og Smørrebrødsforretning

Vesterbrogade 9 . Århus . tlf. 13 52 87

Altid frisk pålæg og salater – Hver dag mange færdige middagsretter – Lækre madpakker. – Selskabssmørrebrød ud af huset. – Ring og bestil.

Radio og TV er en tillidssag – derfor gå i specialforretningen

P. L. RADIO OG TV

Præstevangsvej 2 . 8210 Århus V.

Telefon 15 05 00

Alt indenfor radio og TV i de kendte mærker. Vi er til tjeneste med råd og vejledning

Se godt – se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus
Telefon 13 77 22

Vær moderigtig klædt fra

BLEYLE BUTIK

Volden 2 . Århus C . tlf. 12 35 38

Kjoler – buksedragter – bluser – slacks – nederdele. Smarte og nye ting til piger i alle aldre. Bleyle klædt er velklædt. Kig ind, De er velkommen.
Jonna Thygesen

Vore funktionærer går i

SALON »BETTE«

Herluf Trollesgade 35 . Århus

Tlf. 16 97 35

Alt indenfor moderne hårpleje
Den moderne dame- og herrefrisør
Velkommen i Salon »Bette

Den moderne og prisbevidste kvinde går i ...

PARFUMERIET »EVA«

Viborgvej 24 . Århus . Tlf. 12 02 47

Alt i parfumeri til damer og herrer
Strømper – Undertøj – Bijouteri
Fin parkering

Tandlæge

POUL E. SØBYE

(EBM-huset) Østergade 1, 3. – Århus

Kons. 8.30–16.30 og efter aftale

Tlf. (06) 19 02 19

Vær smart klædt i strik med garn fra

GARN-MODE

Frederiks Allé 110 . Århus C . 13 73 11

Garn i flere kendte mærker og kval.
Vi er til tjeneste med råd og vejledning

Ny kjolesalon ...

EDITH PEDERSEN

Sdr. Ringgade 19 . Århus . tlf. 11 21 15

Alt indenfor finere kjolesyning

Spec.: Rep. og omforandring af både dame- og herregarderobe

Vi anbefaler ...

BEAUX-ART

KUNST & ANTIK

Thorvaldsensgade 19 – Århus – 12 52 03

Stort udvalg i gaveartikler i alle prislæg. Billeder indrammes. Kig ind – det De ikke ser i vinduet har vi indenfor.
Åben kl. 13–17.30, fredag kl. 13–19

Hvor vi mødes

**Grill – Cafeteria – Mælkepub
»CORNER**

Kaserneboulevarden 35 . Århus

Telefon 12 20 70

Alt i lækkert grill – også ud af huset
Husk dagens ret (undt. lørdag–søndag)
– også ud af huset

Vi handler hos

KØBMAND ERIK HOLST

Sdr. Port 1 . Århus . Tlf. 14 22 47

Alt i kolonial - konserver - tobaksvarer
Stort udvalg i spirituosa - dybfrost
Det er os med den gode kaffe

**AUTOREPARATIONER – BULER –
RUST OG LAKERING**

Din bil repareres samvittighedsfuldt til rimelige priser hos den »bette« mester

TORBENS AUTOSERVICE

v/ Torben Morell

Thunøgade 19 – 8000 Århus C

Telefon 13 37 18 – 16 17 22

Et godt spisested

Kina Grill og Cafeteria

Sdr. Allé 9 – Århus – Tlf. 12 69 23

(Regina-komplekset) v/ gågaden

Husk: De kan få både danske og kinesiske retter – også gerne ud af huset.

Venlig hilsen
restauratør Tim Fook Cheung

VÆRUM's EFTF.

ved H. Fiirgaard

LÅSETEKNIK og FINMEKANIK

Alt i nøgler og låse

Reparationer af låse og dørlukkere samt montering af nye låse

Åboulevarden 55 . Århus . Tlf. 12 46 00

FRA KLUBBERNE

vente muligheder for væsentlig udbygning af første etape af en kommende veteranbane. Udbygningen vil dog komme til at foregå i roligt tempo, for hele det samlede Hedeland-projekt påregnes først opkøbt og udbygget i år 2000.

IBK håber dog i løbet af 1976 at kunne lægge den første kilometer spor i Hedeland, hvorefter klubben håber på en større tilgang af interesserede, der vil medvirke til opbygning og til støtte for banen.

Daglig ledelse

Da IBK ikke bare er en jernbane-klub, der tjener til visse medlemmers tidsfordriv, og til øvrige medlemmers glæde, men også i forventning om deltagelse i Hedelandsprojektet vil få visse opgaver at løse/leve op til, har man lagt klubbens arbejde og administration i overordentlig faste rammer.

Bestyrelsen lader Industribaneklubbens daglige arbejde udføre af

1. sekretariat
2. teknisk afdeling
3. handelsafdeling

Sekretariatet

Dette deles i Sekretariat Øst og Sekretariat Vest.

Sekretariat Øst består af:

a) *Redaktion og PR.* Varetager redigering og udsendelse af klubbens blad »Tipvognen«, udgiver bøger m.v. Har kontakt med offentlige myndigheder, firmaer og enkeltpersoner. Står for udstillingsmaterialer til banker, biblioteker, forretninger m.v. Fremskaffer fotos og tekst til presse osv.

b) *Bibliotek og arkiv.* Forestår opbygning og ledelse af arkiv og bibliotek. Sidstnævnte skal være tilgængeligt for alle medlemmer, og på visse betingelser også stå til rådighed for ikke medlemmer (evt. samarbejde med off. biblioteker).

c) *Hedelandsgruppen.* Formidler samarbejdet med Hedelandsudvalget, samt kommunerne Roskilde, Høje-Tåstrup og Greve.

d) *Aktivitetsgruppen.* Står for planlægning af klubbens udflugter, evt. i samarbejde med andre jernbaneklubber. Str for film møder og foredrag m. off. adgang, samt tilsluttende presse-omtale.

e) *Togledelse.* I bero indtil videre.
Sekretariat Vest

a) *Forskningsopgaver.* Indsamler oplysninger om tidligere og nuværende danske industribaner.

b) *Bibliotek.* Opgaver som under Sekretariat Øst, samt landsdels-PR.

Formålet med Sekretariat Vest er at aktivere IBK-medlemmer, der bor vest for Storebælt, og som på grund af afstand og rejsemuligheder ellers ikke har mulighed for at følge klubbens arbejde på nærmere hold.

Teknisk afdeling

Består af bane- og maskintjeneste.

Banetjenesten står sammen med Hedelandsudvalget for planlægning af, og alene for bygning og vedligeholdelse af Hedelands Veteranbane (HVB). Står endvidere for tilsyn af klubbens bygninger (egne, lånte eller lejede).

Maskintjenesten står for restaurering, opbygning og vedligeholdelse af klubbens rullende materiel.

Handelsafdeling

Forestår salg af bøger, blade, fotos, tegninger og genstande af jernbanemæssig karakter. Dels via klubbens girokonto, dels på udflugter og udstillinger.

Et hallo

Alle, der interesserer sig bare en lille smule for vore industribaner, er velkomne i klubben.

Dog efterlyser man for tiden især medlemmer, der på forskellig vis kan støtte klubben.

Det vigtigste punkt i dag er økonomien, idet man står overfor betydelige etableringsudgifter.

For at kunne løse de allernærmest projekterede opgaver udsteder klubben andelsbeviser a 25, 50 og 100 kr. i nyhvervelsen, roebanelok nr. 25. Man gør opmærksom på, at pengene tilbagebetales, når økonomien tillader det.

Klubben efterlyser endvidere værktøj af enhver art. Smedeværktøj, autoværktøj, lettere entreprenørmateriel, troljer, troljedele, jernbaneeffekter m.v.

Interesserede, der ønsker at blive medlem af IBK og som gerne vil modtage et prøveeksemplar af »Tipvognen« henvender sig til klubbens kasserer: Nils Bloch, Gudrunvej 6, 4600 Køge, telefon (03) 65 81 47.

J. B. Dyrkilde.

Skønhed, De ikke aner

findes langs private baner

Vrads-Bryrup Veteranjernbane vil nu bygge værkstedsbygning, hvor man kan arbejde indendørs med det rullende materiel. Bygningen, der bliver 8 x 16 meter, skal ligge i Bryrup, og prisen for opførelsen er beregnet til ca. 35.000 kr. Dette beløb låner man af en bank i Bryrup mod at stille stations- og restaurationsbygningen i Vrads som sikkerhed. Bryrup Byråd har godkendt byggeplanerne.

Den vestjyske længdebane fejrede 100 års jubilæum

Der var fest og glæde samt højt og klart vejr, da den Jyske Vestbane i ugen 4.-10. august fejrede sit første sekel. Overalt langs banen festede man, bl.a. som følge af, at flere af byerne betragter banens åbning i 1875 som deres egen fødselsdag. Dette gælder fx i Tistrup.

Festlighederne kulminerede den 8. august, der er banens egentlige fødselsdag. En smule malurt var der desværre i bageret, idet den smukt pyntede dampmaskine R 946 efter sigende var årsag til en række ildbrande langs linien. Da brandvæsenet flere gange var rykket ud, overvejedes det, da man ankom fra Struer til Ringkøbing, at standse kørslen, men de mange forventningsfulde borgere i de sydligere stationsbyer kunne man heldigvis ikke nænne at skuffe, og resultatet blev derfor, at der fortsattes til Varde, som er sydligste station på den jubilerende bane. Strækningen mellem Varde og Esbjerg fejrede allerede sidste år samme jubilæum.

For at bøde på generne ved brandfaren blev toget overvåget af en helikopter, der ved enhver antydning af ild fra de omkringliggende marker var parat til at slå alarm.

Nogle af de festlige indslag i jubilæumsfestlighederne langs hovednerven i den vestjyske trafik var bl.a. DSB-design-udstillinger, forevisning af DSB-film, opstilling af jernbanemuseets lokomotiv fra 1876, Cs 246, optog gennem byerne, bal og meget, meget mere.

Et af indslagene var også kåringen af lokale skønheder, som til sidst deltog i konkurrencen om at blive kåret til »Længdebanens sødeste pige«.

Det var nogle festlige dage, som absolut var et bevis på, at borgerne i de vestjyske byer ikke agter at lade deres bane nedlægge, hvis sådanne syndige tanker skulle indfinde sig i Sølvgade eller andre steder, hvor sådanne ting afgøres.

Gå ikke forgæves – gå-i

CENTRA MARKED

v/ Palle Jørgensen

Hvidkløvervej 4 – Århus N – 16 74 52

Alt i kolonial, vine, tobaksvarer

Det er os med den gode kaffe.

Vi har altid et godt ugetilbud

Når det gælder køb af foto – samt tilbehør – anbefaler vi et besøg i den nye specialforretning

FOTO-CENTRET

Åboulevarden 51 . Århus . tlf. 12 63 68

Byens eneste trestjernede fotocenter
Fotohandel – fotoatelier – filmfremkaldelse. – Kom ind og få en billedsnak

Midt i byens centrum er der åbnet en stor, smart dyrehandel. Vi fører et stort udvalg i fugle og fisk samt alt i tilbehør til Deres dyr.

TROPECENTRUM

Frederiksgade 1 . Århus . 19 11 32

Spec. for hundevenner – Stort udvalg i alle former for hundeprodukter . . .

Tag noget lækkert med hjem fra

ALLE-BAREN

v/ T. Pedersen

Frederiksalldé 59 . Århus . tlf. 13 51 45

Varme frikadeller – medister – kold kartoffelsalat – lækkert smørrebrød – lækre kyllinger. Alle platter mindst 4 kuverter. Åben mandag-torsdag 10.30 til 23, fredag og lørdag 10.30 til 01.00. Lukket søndag.

Vore funktionærer anbefales

KRÆS SMØRREBRØD

Thorvaldsensgade 34 . Århus

tlf. (06) 13 10 19

Lækre madpakker i alle prislæg
Bestill. på platter & smørrebr. modtages. – Gerda og Kaj Rønne

Hvorfor købe det næstbedste, når vi har det bedste til samme pris

ESSO SERVICENTER

Strandparken . Århus . tlf. 12 91 84

Her får De 1. kl.s fagmæssig betjening
Altid til tjeneste med råd og vejledning
Kirsten og Jørgen Jensen

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i . . .

KJOLELALON KNAPPEN

Ålborggade 22 – Århus – Tlf. 13 38 85

Vi syr modellen som De ønsker – ingen opgave er for stor – køb stoffet hos os eller medbring det selv

Stedet, hvor vi har det hele

DEJA VU PLADEBAR

Gl. Munkegade 17 . Århus C.

Tlf. 19 00 24

Altid det nye i soul og beat

Alt i tilbehør

Vi køber også gerne brugte plader

Vi handler i

»VALMUEN

Østboulevarden 1 . Århus . 13 17 05

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager – friske afskårne blomster og planter

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i

BUKSE ROSA

Viborgvej 26 . Århus . tlf. 19 05 20

Bukser i den gode pasform og fikse snit – alt i smarte bluser.

Kom ind og se vort store udvalg

Den prisbevidste går i

CENTRUM SKO

Guldsmedegade 4-6 . Århus . 13 99 76

Kvalitets-sko til alle formål og de rigtige priser. Forretningen med det store udvalg.

20% rabat til etatens folk

Hæle rettes fra dag til dag

8 forskellige sort/hvide billeder i folder kr. 80,00

Baby-, børne-, voksen-atelier

JØRGEN LORENTSEN

FOTOGRAFI

Viborgvej 27 . Århus C . (06) 15 22 54

Tag dette blad med, så gi'r vi 10%

Vi kører til . . .

MUNKELAK

Gl. Munkegade 6 (i baggården) . Århus

telefon 13 21 85

Såvel hellakering som reparationer udføres til rimelige priser

Stedet for kræsne slikmunde

VIXI CHOKOLADEFORRETNING

Ryegsgade 5 . Århus . tlf. 13 28 19

Alt i Hermelin chokolade

Fine gaveæsker i alle prislæg

– det er os med de hj.lavede vafler

Transport er en tillidssag

– benyt

N . J. TRANS

Ndr. Ringgade 86 . Århus N

telefon (06) 16 48 63

Flytning og budkørsel

Selskaber med 12-16 pers. minibusser

Alt udenbys kørsel og arbejde

Indenbys transport til taxameterpris

Indhent venligst tilbud – også på fast kørsel

Venlig hilsen N. J. Trans

Kør ind til

EXPRES-MARKED

v/ J. Hørslev Nielsen

Vester Allé 25 . Århus . tlf. 12 73 96

Tank selv – spar penge – stedet med den komfortable selvbetjening

Kør ind til

BP service station Langenæs

Langenæs Allé 14 . Århus . 14 54 34

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Stort udvalg i autoudstyr

Quick service udføres – husk vor velassorterede kiosk

Vi anbefaler skoreparation

»HOS ERIK«

Banegårdsgade 7 – Århus

1. kl.s reparationer – fagmæssig betjening – særlig pensionistrabat hele året

Et fristed i centrum

Restaurant ÅSTEDET

Åboulevarden 55 . Århus . 12 53 15

Stedet, hvor man kommer igen

Med venlig hilsen

Birthe og Henning Bodal

Vore funktionærer anbefales

FRUGTHUSET

Jordbrovej 21 . Århus . tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager. Stort udvalg i blomster og planter

Tag noget lækkert med hjem fra

SØNDER-GRILL

Sønder Allé 20 . Århus . tlf. 12 45 61

Alt i grill

– det er os med de store kyllinger

Åben mandag-lørdag kl. 11-1

Søndag kl. 16-1

Med D 825 til byfest i Dalmose

Damplokomotiver og tørre kornmarker, det er ikke lige sagen, når der skal etableres veterantogskørsel til byfest i Dalmose.

Dette måtte arrangørerne af denne udmærkede fest sande den 9. august, hvor byfestudvalget i den sydsjællandske stationsby havde formået Østsjællandske Jernbaneklub til at møde op med klubbens D 825 samt nogle DSB-Cl-vogne og en Buh-udflugtsvogn. Efter en næsten rettidig afgang fra Slagelse varede det ikke længe, før der blev slået alarm og toget standset.

Årsagen var en brændende mark, som damplokomotivet formodentlig havde antændt med en gnist. I løbet af et øjeblik var al halmen på marken omspændt af flammer, og trods togpersonalets ihærdige forsøg på at slukke ilden, lykkedes dette dog først, da Redningskorpset mødte op med slukningsmateriel.

Som følge af det tørre vejr og den dermed forbundne brandfare blev der nedlagt forbud mod fortsat kørsel med damplokomotiv, og de følgende tog måtte derfor fremføres med en tilkaldt Ardel-traktor fra DSB.

De mange mennesker, der mødte frem for at komme ud og køre med damptog, blev slemt skuffede, men med den brandfare, der var til stede, var der ikke andet at gøre end at slukke lokomotivets fyr.

PRIVATBANENYT

Hads-Ning Herreders Jernbane har solgt Triangelmotorvogn M 5, i 1969 købt fra Ålborg Privatbaner i likvidation, til veteranbanen Mariager-Handest. Det er dog tanken her at bruge motorvognen som reservedele til de vogne, man i forvejen råder over. Også postvognen D 61 og rejsegodsvognen E 71, begge tidligere DSB-vogne, er solgt til veteranbanen.

Hads-Ning Herreders Jernbane forventer at lukke strækningen mellem Odder og Hov inden længe. Kommunegarantien udløber den 1. april 1976, men af praktiske årsager ville banen allerede dette efterår ophøre med driften på strækningen. Protester fra de lokale beboere har dog medført, at der endnu ikke har kunnet træffes en afgørelse i sagen. Det er planen, at der skal anlægges en vej på banens areal, når sporene pilles op. På stationen i Odder skal der

opstilles et vognvaskeanlæg, hvor togene fra Hov i øjeblikket kører ind.

HFHJ ejer Jernbanehotellet i Hillerød. Her har man fået ny forpagter af restaurationen i stueetagen. Restaurationen er blevet grundigt istandsat og ført tilbage til udseende anno domini 1900. Dog er der opsat store fotostater med jernbanemotiver.

LJ har fra DSB modtaget to tidligere postvogne, nu rejsegodsvogne litra Dah 92-28 111-8 og 92-28 112-6. Vognene er bygget af Scandia i 1939, hhv. 1937. Foreløbig skal en af vognene ombygges og moderniseres, bl. a. skal der indbygges dampvarmekedel for togopvarmning.

LNJ var brandaktuel på jubilæumsdagen

Der var lagt op til den helt store festlighed i forbindelse med Lyngby-Nærum Jernbanes 75 års jubilæum den 25. august.

I den foregående weekend, den 23. og 24. august, var der planlagt kørsel med Helsingør Jernbaneklubs festlige veterantog, suppleret med den af samme klub restaurerede benzinmotorvogn LNJ M 4, men på grund af en påstået brandfare blev der nedlagt forbud mod dampkørsel, så hele arrangementet måtte i sidste øjeblik aflyses til stor skuffelse for de mange, der var mødt frem.

Selve jubilæumsdagen var der på Nærum station opstillet tre generationer privatbanemateriel, nemlig omtalte LNJ M 4, motorvogn årgang 1928, skinnibus Sm 13, bygget 1952, og en moderne Y-togs motorvogn af nyeste årgang.

Banen holdt samme dag reception, hvor der indkom mange velmente lykønskninger, bl. a. var der fra personalet et solur på sokkel med indskrift. Også generalforsamlingen holdtes denne dag, denne overværes af en del gæster bl. a. repræsentanter fra personalegruppen.

Festdagen afsluttedes med en aftenfest for personalet med ægtefæller på Regatta Pavillonen.

Fjernsynet bragte i mandagsudsendelsen »Landet rundt« et indslag fra banen.

På Stadsbiblioteket i Lyngby afholdtes i perioden 25. august - 6. september en smuk udstilling om banen, ligesom der her vist film om samme interessante emne.

NYT fra udenlandske baner

Interfrigo. Det store internationale jernbanejede kølevognsselskab blev i 1949 grundlagt af 6 europæiske jernbaneforvaltninger. I dag er antallet af medlemmer 21, omfattende både øst- og vesteuropæiske jernbaner. I øjeblikket forhandles med Polen om optagelse. Interfrigo forvalter 18.500 kølevogne, der ejes af medlemslandene, 8000 kølevogne, der ejes af Interfrigo selv og 410 kølecontainere. Interfrigo administreres fra Basel i Schweiz.

Vesttyskland. Fra sommerkøreplanen 1975 vil der blive indsat direkte tog mellem Paris og Leningrad. Toget vil køre to gange om ugen og få navnet »Leningrad-Express«.

Vesttyskland. De første eksemplarer af en ny type elektrisk lokomotiv er nu sat i drift. Det er type 111, som er en forbedret udgave af den nuværende type 110, der anvendes til fjerntog, og som er bygget i et antal af 378. Type 111 bliver leveret i de nye tyske farver, beige/turkis, og der er foreløbig bestilt 70 eksemplarer.

I Storbritannien har Foreningen for Vanføre i samarbejde med det Britiske Jernbanevesen udsendt den første togplan specielt udarbejdet med henblik på handicappede.

Foruden almindelige rejseinformationer giver den oplysninger af særlig betydning for den handicappede rejsende vedrørende faciliteter på de forskellige jernbanestationer, fx. parkering, toiletforhold og restauranters placering. Desuden opstilles en liste over hvilke stationer, der udlejer rullestole. På større stationer vil man også oprette nogle »Kald-på-hjælp«-steder, hvor den handicappede kan få hurtig og effektiv assistance.

Faarvang

Lad festen blive vellykket med mad fra . . .

Faarvang Smørrebrød og Diner Transportable

- man køber kød hos den rigtige slagter, vi har kun én kvalitet - den bedste. Alt i hjemmelavet pålæg

Ring tlf. (06) 87 10 35

v/ Brita og Leif Rasmussen

Aarhus og omegn

Smyk Deres hjem med
tapeter og farver fra

P H FARVER

Jægergårdsgade 69 – Århus
Telefon (06) 12 61 39

Ingen opgaver er for store – vi blander
lige præcis Deres farve.
Alt i tapeter, pensler og kunstnerart.

Tag noget lækkert med hjem fra

BAKKENS GRILLBAR

Majdalen 1 . Århus . tlf. 16 05 36
og Bistroens grill Mejlgade 85
tlf. 13 41 71

Åben kl. 12 til 2 nat

Alt i lækkert grill

– det er os med de store kyllinger

CENTRA MARKED

v/ Max Lund

Nørre Allé 86 . Århus . tlf. 12 32 06

Kolonial – Konserves – Vine –
Spirituosa

NB. Vi er friske med tilbud

Vore damer anbefales

DAMEFRISØR ELSE WARMING

Skovbjergvej 2 A . Højbjerg . 27 34 43

Alt indenfor moderne hårpleje
Personlig betjening – billigere priser

CHEVRON SERVICE

ved P. C. Andersen

Grenåvej 189 – Risskov – Tlf. 17 73 69

Benzin – olie – vask – smøring samt
stort udvalg i autoudstyr.

Quick-service udføres

Åbyhøj

dæk service center

Søren Frichsvej 49 . 8230 Åbyhøj
Telefon (06) 15 31 66

1. kls service til konkurrencedygtige
priser. – Vi har dæk til alle vogne.

Alt i moderne maskiner og kun fagfolk

Hammel

Friske og lækre pølser fra

KETTYS PØLSEBOD

Vestergade 14 . Hammel . tlf. 96 33 23

Pølser – Is – Chokolade – Skærekager
Specialitet: Bøfsandwich

Vore damer går i . . .

SALON MINI

Bogfinkevej 1 . Hammel . (06) 96 25 67

Alt indenfor moderne hårpleje

Hurtig og venlig betjening

Velkommen i »Salon Mini«

Ruth Andreasen

Egå

Vær sikker på god service –
kør ind til

BP EGÅ HAVVEJ

Her får Deres vogn en fagmæssig
behandling – Husk vor BP butik
Leif Marxen

Ry

Vi modes på

RESTAURANT BISON

Gl. Rye – Tlf. (06) 82 89 08

i nye og moderne omgivelser

Steak House – Danserestaurant – Øl

Billardstuer. – Lad os holde Deres
selskaber – ring og få et godt tilbud

Vi handler i

DØGNKIOSKEN

Kyhnsvej 7 – Ry – Tlf. 89 22 22

Alt i dag- og ugeblade – telegrammer –
skriveartikler – lommeromaner
Stort udv. i legetøj – også pædagogisk

Åben 6.30–22, fredag-lørdag til kl. 23

Benny og Poul E. Jensen

Harlev J.

Gå til fagmanden – alt i autorepara-
tioner af alle vognmærker såvel rust
som autoskader – smøring – olieskift –
motorjustering – eftersyn – dækservice

SCANDI-SVEJS

v/ Benny Pedersen

Stillingvej 504 . Tåstrup . Harlev J

Telefon (06) 94 19 23

Lystrup

Gå ikke forgæves, gå i . . .

FRIKØB v/ Erik Toft

Handelscentret . Lystrup . (06) 22 20 98

Pengene strækker længere
flere gode tilbud til Dem hver uge

Rønde

Bag den gode smag

RØNDE BAGERI

Hovedgaden 16 . Rønde . tlf. 37 10 55

Alt indenfor bageri og konditori
Bestillinger på alt slags modtages
Velkommen i vort moderne bageri
Vera og Flemming Sortberg Jensen

Odder

ARNDT'S

Ure – Specialoptik

Holsteinsgade 7 . Odder . (06) 54 23 13

Odder Brillecenter
Egnens modehus i briller

Gå til fagmanden

SPORTSHUSET

Rosengade 41 . Odder . Tlf. 54 10 35

Sportsartikler til enhver idrætsgren . . .

Specialforretningen med det store
udvalg

»TROPHEUSET«

Rørthvej 2 . Odder . Tlf. 54 28 13

Alt i fugle – fisk – dyr – bure –
akvarier samt tilbehør

Alt i hundartikler

Sæt kulør på Deres bolig
Benyt byens specialforretning

ah GARDINER

Holsteinsgade 12 – Odder
Telefon 54 28 04

Vi ta'r mål – syr – monterer
Deres gardiner

Et langt jernbaneliv (25)

Af fh stfst G. BAKKE, Grenå

Fortsat fra nr. 8 side 12

Samarbejdet med distriktschef Humle

Da jeg en dag var på Grenå Havn sammen med Willy Rosenvinge, lagde jeg mærke til 2 meget lange spor langs bolværket. »Hvad ligger de spor der for?« spurgte jeg. Og så fortalte Rosenvinge, at man før krigen kørte tog mellem station og færge og omvendt, men det gik i stå. »Det må vi da se at få i gang igen«, sagde jeg.

Så tog jeg en dag til distriktet og forelagde spørgsmålet for overtrafikinspektør Holst (vi hører til samme årgang). »Ikke tale om«, sagde Holst. »Vi vil ikke have samarbejde med den konkurrent!« »Ja, men når konkurrenten kan give os øgede indtægter...« »Jeg går ikke med«. »Ja, men jeg forelægger spørgsmålet for distriktschefen.« »Værsgo!« Jeg har ikke kunnet forstå en sådan afvisning fra overtrafikinspektørens side, men det slog ikke skår i vort gode forhold.

Jeg fik foretræde for Humle og sagde straks, at Holst var modstander. Jeg var af den opfatelse, at der måtte kunne indledes et samarbejde med færgefarten, så der kunne skabes en hurtigrute over Hundested mellem København og Ålborg, og som utvivlsomt ville skabe ny trafik. Humle gav mig ret, og så blev det helt store »orkester« sat i gang med møder i Grenå, i generaldirektoratet og på en færge, så »Ekspresruten København - Ålborg« blev en kendsgerning. Der var feststemning i by og på havn, da ruten blev indviet. Det blev senere muligt at spare toget mellem Randers og Ålborg, så de rejsende fra færgen kunne viderebefordres nordpå med et lyntog. Vort billet-salg steg overordentlig meget, da mange rejsende kun havde billet til Grenå.

På vore septemberture havde vi organiseret os ligesom trækfuglene: Der flyver en enkelt foran de øvrige. Gennem flere år var vi fem, så én gik i spidsen og derefter 2 par, men med mellemrum skiftede vi plads, så vi alle fik lejlighed til at kunne sludre sammen. Således også på vandreturen på Langeland. Da Berg (Padborg) så kom op på min side, sagde han: »Du, Georg, hvad gør man med Humle?« Distriktschefen opnåede pensionsalderen først i 1954. Det havde jeg ikke hørt noget om, men det ville blive svært at hitte på. Netop på det tidspunkt blev Vagn Bro malet

Hurtigruten København - Ålborg åbnes den 18. maj 1952.

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

Landsretssagfører Hvens Eftf.

v. ADVOKAT BJARNE VIGENSØ

Grønnegade 6 . lkast . tlf. 15 19 77

Møderet for Landsret

Etatens folk anbefales

Skanderborg Køkkencenter

Voldvej 21 . Skanderborg . (06) 52 03 08

Nyt køkken er billigere end De tror -
få et uforbindende tilbud

Alt i vinduer, glas, lofts- og vægpaneler

Åben daglig kl. 9-17.30, fredag til kl. 20

Aften tlf. (06) 94 42 71 - 84 65 73

LAUGES HERREMAGASIN

Specialforretning for arbejdstøj

Banegårdsplads 18 . Århus

Tlf. 12 94 96

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–19.00

Kør ind til

Texaco tankstation og autoværksted

Gødvad Bakke . Silkeborg . tlf. 82 50 89
Benzin – Olie – Vask – Smøring
1. kl.s autoværksted – reel behandling
Spec.: Saab-biler (ny indehaver)
Arne Albertsen

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserver – vine –
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Er De i lykkelige omstændigheder eller bare lidt rund – så gå i butik

HENNY

Frederiksberggade 1 Silkeborg
Telefon 82 26 40

Vi har smart tøj til både små og store piger – kig ind. Husk vi syr tøj efter mål. Mod aflevering af denne annonce får De 10 procent.

Vi klarer sagen

HØJGLANS AUTOLAK

Klüversgade 20 . Silkeborg
Tlf. (06) 82 49 39

Lakering – Reparationer af alle vogntyper udføres fagmæssigt og samvittighedsfuldt. Ny indehaver
Egon Pedersen

Kør ind til

GULF SERVICE STATION

Frederiksberggade 19 Silkeborg
Telefon 82 22 21

Benzin . Olie . Smøring
1. kl.s reparationer udføres fagmæssigt
Stort udvalg i autotilbehør

Vi klarer alle Deres problemer når det gælder skumgummi

BO – SKUM

Nygade 43 – Silkeborg – Tlf. 826662
Alt i smarte hynder – stole – brikse
– ingen opgave er for stor

Herning

Besøg

SIEMATIC KØKKENCENTER

Østergade 17 . Herning . tlf. 22 18 11
og se de 7 spændende køkkenmiljøer
Vi foretager total-moderniseringer af køkkener
Ny indehaver: Arne Sørensen

Når det gælder symaskiner, strikkemaskiner og garn går man til fagmanden

ROYAL CONSUL

v/ Synnøve Munch Christensen
Vestergade 14 . Herning . tlf. 12 22 51
Demonstration i hjemmet uden forb.

Vi anbefaler . . .

KIRKEBY RADIO – TV

Søndergade 34 . Herning . tlf. 12 92 70
1. kl.s reparationer udføres på alle mærker med fagmæssig garanti

Vore funktionærer handler i

»SHOPPEN«

Østergade 3 – Herning – Tlf. 12 08 00

Alt til hobby og leg – Stort udv. i pædagogisk legetøj. Kom ind og få en god idé. Venlig hilsen Grethe & Åge Lesner

Tag noget lækkert med hjem fra

GRILL-BAREN

Gl. Landevej 122 . Herning . 22 18 45

Alt i lækkert grill
– det er os med de store kyllinger

Gå til fagmanden, når det gælder reparation af håndplæneklippere, motorplæneklippere og havefræsere

Lind Plæneklipper- og Havefræser-service

v/ Otto Vestergaard
Nr. Lindvej – Tlf. 22 13 81
NB: Salg af nye maskiner, haveredskaber og tilbehør

Vi spiser på . . .

TOUT PRÉT

ved Meta og Magnus Østergård
Østergade 18 . Herning . tlf. 12 30 08
Et godt madsted til rimelige priser

Nyd en god kop kaffe mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

v/ Wilmer Pedersen – Herning
Aviser – Tobak – Chokolade
Hurtig og hæflig betjening

Ryomgaard

Vær smart og prisbevidst – gør UNI SHOP til din butik

Vestergade 35 . Ryomgaard . 39 45 46
Stedet, hvor hele familien handler med fordel. St. udv. i smarte kæder – bæltter o. s. v. Velkommen i Uni Shop

Bag den gode smag

PREBENS BAGERI

Jernbanegade 17 . Ryomgaard . 39 40 17
Alt indenfor lækkert brød og kager
Husk vor lækre fødselsdagskringle
Bestillinger på alt slags brød modtages

Holstebro

Lad os arrangere Deres fester
Restaurant

BORBJERG MØLLE

Holstebro – Telefon (07) 46 10 10
God mad i hyggelige omgivelser
Stedet, hvor man kommer igen
Ring og bestil – kuv. indtil 100 pers.
Venlig hilsen Birthe og Hans Pedersen

Vær prisbevidst – handel i

Borbjerg Slagterforretning

v/ Jørgen Baunbæk
Holstebro – Telefon (07) 46 10 80
Alt i kød, flæsk og hjemmel. pålæg
Husk: Vi har altid gode tilbud til fryseren – ring og bestil!

Vær prisbevidst – gå ikke over åen efter vand

HAAHR BENZIN

Gartnerivej . Holstebro . (07) 42 52 20
Benzin – Olie
Husk vor velassorterede kiosk

af en dygtig portrætmaler ved bidrag fra hans store vennekreds. Det fortalte jeg Berg og fortsatte: »Vi kan jo lade en maler male et portræt af Humle til ophængning i distriktets chefkontor.« »Det var en mægtig god idé. Tal med Holst om det, når du kommer hjem.« Det gjorde jeg. Man havde talt om det, men ikke kommet til noget resultat. »Har De en god idé, kære herre?« Så fortalte jeg om foretagendet med Vagn Bro. »Mægtigt! Kom ind i morgen, så vi kan tale om det«. Næste dag var jeg til møde med de fire afdelingschefer, der alle syntes, det var en fortrinlig idé, og de bad mig undersøge nærmere om emne som maler, pris m. m.

Direktør Vilh. Larsen, Næstved Tidende, stod for billedet af Vagn Bro. Derfor spurgte jeg ham om det forskellige. Kunstneren var H. C. Bärenholdt og prisen over 6000 kr. Men samtidig sendte Vilh. Larsen et hæfte med portrætter malet af Alfr. V. Jensen. Flere af de afbildede personer kendte jeg, og der var en fortræffelig lighed. Derfor skrev jeg til maleren og fik meget hurtigt svar og en betydelig billigere pris. Da jeg havde disse oplysninger, holdt vi et nyt møde i distriktet om fremgangsmåden. Beløbsrammen skulle det ikke være vanskeligt at klare. Men hvad med distriktschefen? Ville han gå med på spøgen? Jeg havde ventileret sagen overfor stationsforstanderen og godsinspektøren i Århus, der begge syntes, det var en skør idé, og det gik Humle ikke med til.

Overbaneingeniør Due og jeg blev delegerede til at spørge Humle, og vi fik aftalt »audiens«. Da vi kom og skulle til at banke på, kom en meget slukøret togbetjent ud efter at have fået en velfortjent balle. Da vi kom ind, sagde Humle: »Nu kan han klare sig de første dage!« Og det sagde han med et smil.

Det var så typisk for distriktschefen, at vel kunne han give en fortjent omgang, men så var den sag også afgjort. Han var også lydhør for enhver fornuftig plan.

Da jeg en af de første dage i oktober 1949 'aflagde visit i distriktet, sagde Humle: »Spyt nu ud, forstander! Der er meget at rette«. Og så svarede jeg: »Det skal nok ske, hr. distriktschef, men der er ét spørgsmål, vi må have rettet hurtigt. Vi kan ikke være bekendt at være 2 timer 20 min. om at køre fra Grenå til Århus H. og omvendt«. Humle var tavs og sad og røkedde lidt. Så tilføjede jeg: »Jeg kan jo cykle til Århus på den tid!« Og jeg skal love for, at det satte sving i distriktschefen. Da vi kom til den nye forårs-

køreplan, fik jeg et fortryk, hvor der var optaget 2 iltogsforbindelser i begge retninger formiddag og aften, så køretiden mellem Grenå og Århus Ø. var 1 time i hver retning, og jeg skal love for at det gav nytrafik. Selv formanden for FDM, landsretssagfører Sidenius, blev en fast kunde for banen, thi, som han sagde: »Det er en god, hurtig og sikker befording, og jeg kan benytte rejsetiden til avislæsning eller gennemgang af de sager, jeg skal have behandlet.«

Kort efter at dette fortryk var udsendt, ringede distriktschefen, der spurgte, om jeg var tilfreds? Det var jeg absolut, og jeg takkede. Og så tilføjede Humle: »Deres tidligere strækning får gennemført det samme, da det er en langsommelig befording mellem Struer og Thisted.«

Nå, jeg kom bort fra overbaneingeniørens og mit besøg hos chefen. Da vi fik sat os og havde fået ild på cigarerne, sagde Humle: »De herrer ser så alvorlige ud!« Jeg var udepeget som ordfører og bemærkede, at det også var et alvorligt anliggende, vi kom i, hvorefter jeg forklarede grunden til vort besøg.

Det varede noget, før Humle svarede, men så sagde han: »De kan ikke glæde mig mere på nogen anden måde, end det De har planlagt, og det er jeg meget taknemmelig for, men hvorfor har man ikke gjort det over for mine forgængere?« Det var jo udenfor vort ansvar, men at Humle var taknemmelig, var vi ikke i tvivl om.

Nogle dage efter ringede Holst: »Skal distriktschefen være civil eller i galla?« »Det må distriktschefen da selv bestemme.« »Nej, det skal stationsforstanderen i Grenå bestemme.« Hvis jeg alene skulle bestemme, skulle det naturligvis være i galla, men jeg bad om et par dages frist med svaret og tilskrev 7 af Humles beundrere. Alle 7 svar var galla, og så var der ikke noget at raffle om!

Hvem der blev glad, var maleren, og breve fra såvel ham som Humle glædede mig overordentlig meget. Maleren fortæller om de dejlige timer, han havde sammen med distriktschefen, og dagen oprandt, da maleriet skulle afsløres ved en festlig sammenkomst i distriktets lokaler, der alle var fyldt, og der var radioanlæg overalt. Receptionen fandt sted den 26. februar 1954 med indledende orientering af trafikinspektør Tage Nielsen. Distriktschefen indfandt sig kl. 12. Aflevering af maleriet ved stationsforstander G. Bakke, Grenå, hvorefter Humle og den tiltræ-

Vejle

Bag den gode smag

VESTERBRO's BAGERI

v/ Hans Svendsen

Vesterbrogade 41 . Vejle . (05) 82 81 82

Alt i lækkert brød og kager
Bestillinger på al slags brød modt. gerne

(Ny indehaver)

Grete og Hans Svendsen

Kolding

Tag noget lækkert med hjem fra

RING GRILLEN

Sdr. Ringvej 3 . Kolding . (05) 53 29 13

Alt i lækkert grill – det er os
med de store kyllinger

Koldings lækreste damefrisørsalon –

PARK SALONEN

har et særdeles fordelagtigt rabattilbud
til faste, regelmæssige kunder.

Modtager også herrekunder

Tlf. (05) 53 38 43

Esbjerg

ARBEJDERNES LANDSBANK

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13

De får råd – når De går i banken

dende distriktschef talte. Endvidere taler af overtrafikinspektør V. Holst, overbaneingeniør Steen Due, regnskabsfører Nissen Jørgensen, trafikinspektør V. HH. Møller samt evt. forud indtegnede talere. Sluttelig talte Humle, og så var der lejlighed til at se maleriet samt tage personlig afsked med en højt værdsat distriktschef. Der deltog ca. 400 i receptionen. Der indkom et så stort beløb, at der blev rigeligt til maler og til vin og tobak ved receptionen. Af sidstnævnte blev et så stort overskud, så distriktschefen fik såvel vin som tobak sendt hjem til lange tider. Jeg må tilføje, at maleren havde udført et fortrinligt arbejde.

Fredericia

Se Møbel-Udstillingen på
Vesterbrogade 10

Møbler lavet i håndværksmæssig ud-
førelse sælges direkte fra fabrik -
ingen fordyrende mellemled.

N H K STILMØBLER

6. Julivej 15 - Fredericia - tlf. 92 27 44

Altid byens største lager i
køkkengulve . . .

Vægbeklædning, tæpper samt
gulvbelægning finder man hos

TREKANTENS GULVBELÆGNING

Kongensgade 20 - Fredericia
Tlf. 92 74 98 - 95 73 82

Åben 12-17 - lørdag 9-12

Stedet for moderne hårpleje

MODESALONEN

v/ Susan Halling

Dalegade 83 . Fredericia . tlf. 92 28 61

NB: Vi klipper også herrer -

pris kr. 15,-

Det store udvalg i moderne belysning
finder man hos . . .

HJEMMETS BELYSNING

ved aut. El-installatør Jørgen Madsen

Prinsessegade 36 - Fredericia

Telefon 92 02 36

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade . Fredericia . Tlf. 92 37 39

Hver dag varm middagsret -
lækkert smørrebrød - grill-retter -
bøfsandwich - hot-dog m. m.

NB! også ud af huset

Vi åbner kl. 8.30

**SKJOLD
BURNE**

DANMARKS POPULÆRESTE
VINHANDEL

RYE PETERSENS VINHANDEL

Danmarksgade 38 . Fredericia

Telefon 92 42 33

Briller køber vi hos . . .

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)92 46 30

Centret for moderne optik

NY PRAKSIS!

BODIL & SV. AA. JUHL

TANDLÆGER

Danmarksgade 33 . Fredericia . 92 38 01

Kons. 10-16 . Lørdag efter aftale

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia

Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne

Såvel vask som kemisk rens og pres

NB. Vi henter og bringer gerne

Når det gælder grill-kyllinger, så . . .

VESTBYENS GRILL

Falkevej 22 - Fredericia - 92 79 05

Alt i grill-specialiteter m. m.

Kvalitetsvarer til fornuftige priser

NB. Vi bringer gerne

Åben fra kl. 6 med kaffe og rundstykker

ISMEJERIET

v. Jytte og Bjarne Christensen

Nørrebrogade 32 . Fredericia

tlf. 92 84 52

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter - kolonial -
øl og vand samt lækkert brød og kager

Velkommen hos . . .

SVENDS SBOLIGCENTER

Vejlevej 101 . Fredericia tlf. 92 66 66

Kvalitetsmøbler og tæpper i
stort udvalg

ANDELSBANKEN ^{A/S}

FREDERICIA AFDELING

Danmarksgade 15

SKANSEPARK AFDELING

Skansevej 50

ERRITSØ AFDELING

Erritsø Bycenter

Horsens

Vi handler i

KONFEKTUREFORRETNINGEN

Borgergade 8 . Horsens

Alt i konfekturer - chokolade
fine gaveæsker - gammeldavs isvafler

Se det hele klarere med briller fra

ERIK ELIASEN

Optometrist - Specialoptiker

Borgergade 2 . Horsens . Tlf. 61 13 22

- kom ind og få en brillesnak

Vore funktionærer handler i

CANDY

Vestergade 14 - Horsens - Tlf. 62 39 60

Alt i lækkert brød og kager - konfek-
ture - chokoladevarer. Flere gaveæsker
Husk vor lækre dessert-is (ny indeh.)

Med venlig hilsen Jutta og Erik Madsen

Stedet for tøj i særklasse

SCOTT-SHOP FOR MEN

Graven 6 . Horsens . (05) 62 16 78

Kig ind i vor forretning og se vort
store udvalg - med kyndig betjening
Priser, der passer til enhver pengepung

Skanderborg

Salon Hair

Modfrisurer

Speciel klippebar

for både damer og herrer

Banegårdsv. 15 . Skanderborg . 52 03 38

(parker v. døren)

Jette Wuth

Stedet, hvor godfolk mødes -
lad også det være Deres fristed

RESTAURANT EL PASO

Adelgade 67 - Skanderborg - 52 00 77

Her er hyggelige omgivelser og godt
humør. - Venlig hilsen Irma

Det store udvalg i legetøj - hobby
samt musik - finder De hos . . .

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg

Telefon 52 05 62

MØDESTED

FORENINGER, klubber m.v., som ønsker møder, udflugter o. lign. arrangementer omtalt under rubrikken »Mødested«, bedes inden den 20. i måneden forud for udsendelsen af det blad, arrangementet ønskes omtalt i, underrette redaktionen.

Tirsdag den 23. september kl. 19.30

SHS afholder medlemsmøde og auktion for sporvejseffekter i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredrags-sal, Solbjergvej 23, København F. Efter auktionen modelaften for byggere af modelsporvogne og andre med interesse herfor.

Lørdag den 4. og

søndag den 5. oktober

Triangelklubben og Industribaneklubben arrangerer udflugt til VLTJ og Vandbygningsvæsenet (Agger-Thyborøn). Der bliver på VLTJ kørsel med VLTJ M 2, dansk skinebnus, tur på havnen og kørsel med boggiemotorvogn. Rigeligt med fotostop. Prisen er fra København H. kr. 300,00 alt incl., dvs. rejser, grupperejser, 2 natters hotelophold m.m. Nærmere oplysninger mod frankeret svarkuvert ved Nils Bloch, Gudrunsvvej 6, 4600 Køge eller på tlf. (03) 65 81 47.

Mandag den 13. oktober kl. 19.30

ØSJK afholder mødeaften på Køge Bibliotek, Kirkestræde 18-20, Køge. Der arbejdes på at få en jernbanemand fra DSB til at fortælle om et spændende emne.

Tirsdag den 28. oktober kl. 19.30

DJK/KLK/SHS-medlemmer afholder møde i Dagcentret, Fredericiagade, Kolding. Lysbilleder og film er velkommet, det samme gælder alle interesse-rede. Sædvanlig forplejning vil kunne fås på stedet.

ØSJK arbejder desuden på at arrangere en damptogudflugt til Kalundborg, men på grund af brandfaren i den tørkeramte natur har det ikke været muligt at realisere planerne. Om muligt vil arrangementet blive gennemført i slutningen af september eller begyndelsen af oktober. Bladet kan derfor ikke give udførlige oplysninger.

Gå ikke forgæves - gå i

FOTOMAGASINET

Adelgade 15 . Hobro . Tlf. (08) 52 13 53

Foto og kino - Specialforretning
indenfor foto og smalfilm
Kom ind og få en billedsnak

Motionsgymnastik

S.I. - Statsbanepersonalets Idrætsforening, København - meddeler: Motionsgymnastikken for mænd begynder torsdag den 2. oktober 1975 kl. 16.30 og foregår som sædvanligt i Østre Farimagsgade Skoles gymnastiksal. Periode: oktober 1975 - marts 1976. Tidspunkt: tirsdage og torsdage kl. 16.30-17.30. Kontingent: Kun 28 kr. om måneden, evt. nedsat til kr. 20, hvis der kun er tid til gennemsnitlig et fremmøde ugentlig. Tilmelding (i princippet bindende for hele sæsonen): Enten til G. Vadstrøm, Kh, tlf. 2651. Thorsten Pedersen, Kgp, tlf. 3364. L. T. Kongsvang, rkt, tlf. 2039 eller ved fremmøde i gymnastiksalen torsdag den 2. oktober. Af hensyn til gymnastiksalens størrelse optages kun et begrænset antal nye medlemmer, så skynd dig at ringe.

DØDSFALD

Banearb. Valdemar Nielsen
Brønderslev, 93.
Overbaneformand Martinus Hansen
Hovslund, 90.
Oversignalmester Thorvald Mikkelsen
Århus, 88.
Lokomotivfører J. E. P. Gelsing
fh. mdt. Helgoland, 86.
Stationsbetjent Oluf Bjelgaard
fh. Valby, 83
Lokomotivfører E. H. Nielsen
(mexicaneren)
fh. mdt. Helgoland, 82.
Lokomotivfører Ingvar Friis
Brande, 81
Overbaneformand H. L. Pedersen
fh. Brande, 74
Signaling. E. S. Kerstens
fh. Århus, 73
Stationsforstander V. A. Pedersen
Herlev 1962-1972, 72
Overbaneformand M. K. Sørensen
Randers, 63
Overportør O. H. Nielsen
Kbhvn Gb, 53
Matros Hans Peter Simonsen
Bøjden, 53
Banebetjent Jens M. Vad
Nyborg, 44
Portør P. V. Madsen
Esbjerg, 38

Viborg

Er De i lykkelige omstændigheder eller bare lidt for rund - det klarer vi

EVA's VENTETØJ

Specialforretning for smart ventetøj
Mathiasgade 74 . Viborg . (06) 62 75 24
Se også de smarte modeller fra Lille-mor (eneforhandler i Viborg) - Kig ind og få råd og vejledning (ny indehaver).
Venlig hilsen Anna Marie Bertelsen

Vær godt kørende - kør ind til

GULF SERVICE

Vestervangsvej . Viborg tlf. 62 49 45

Benzin - Olie - Smøring
Hurtig og venlig betjening

Struer

Tag noget lækkert med hjem
eller spis det her

CITY GRILL

Østergade 34 . Struer . tlf. 85 25 25

Hver dag 10 forskellige middagsretter

- alt i lækkert grill

- det er os med de store kyllinger -

- Her får De maden uden ventetid

Åbent hver dag 9-23, helligd. 11-23

Vi handler i

City Centrets Konfektur

Søndergade 6 . Struer . tlf. 85 28 42

Alt i lækkert konfektur - bolsjer -

fine gaveæsker i alle prislag -

husk vor lækre dessertis

Vor funktionærer anbefales

Installatør Otto Knudsens Eftf.

v/ Niels Jørgen Pedersen

Telefon (07) 48 70 73 . Asp

Stort udvalg i belysninger - hvidevarer

- el-brugsting - samt alt til faget hø-

rende. 1. kl.s arbejde udføres - nyt som

reparationer - fagmæssig og reel be-

handling.

Malling

Gå ikke forgæves - gå til

MADSSENS OCEKA MARKED

Aistrupvej - Malling - Tlf. 93 10 85

Alt i dybfrost og kølevarer - kolonial -

konserves - vine og spirituosa.

Husk vor gode kaffe.

Stort udvalg i isenkram og legetøj

BOGHJØRNET

The Churnet Valley Railway.

84 sider, ill. Moorland Publishing Company, 30 Haywood Grange, Little Haywood, Stafford ST18 0UB. £ 1,60.

En mindre lokalbane, hvis skæbne er helt eller delvis beseglet sådan som det er tilfældet med mange småbaner. Men historien er god nok, og det viser især det gode illustrationsmateriale, som findes i rigelig mængde. Noget af banen er under »genopbygning« af et af de mange preservation societies, som findes i England, og også dette arbejde er behandlet i bogen.

Ruston & Hornsby Locomotives.

92 sider, ill. Industrial railway Society, 42 Yew Tree Road, Wistaston, Crewe. £ 2,00.

Loko-byggerne, som omtales i denne bog, har bygget flere diesel-loko end nogen anden enkelt fabrikant i England, og det er da også et interessant materiale i tekst og billeder, der fortæller om disse maskiner, den salgspolitisk firmaet har haft og hele den udvikling, denne type maskiner har gennemgået i tidernes løb. Beklageligvis gled denne fremragende fabrik sidst i 60-erne lige så stille ud af markedet. Hvorfor giver bogen en underholdende forklaring på.

North Eastern Album

Ian Allan Ltd., Shepperton, Middlesex EW17 8AS. £ 3,15.

Englands mange regioner eller – som de var før i tiden – selvstændige jernbaner er efterhånden godt behandlet i et utal af bøger. Alligevel viser det sig, at der er masser af nyt stof at hente for den forfatter, der vil arbejde med tekst og billeder fra før og nu. Bogen er mest billeder med ledsagende tekst, men er det ikke også billederne, der giver os mest jernbanestemning?

When the Steam Railroads Electrified.

440 sider stort format, ill. Kalmbach Publishing Co., 1027 N 7th St., Milwaukee, Wi 53233. \$ 30,00.

Mere end 790 kort, tegninger og ikke mindst gamle og nyere fotos er grundstammen i denne fremragende bog, hvori historien om elektrificeringen af USAs baner fortælleres – og også af – elektrificeringen, for det skete nemlig også. Der var mange besværligheder

Vi anbefaler

Vestergades Boghandel

v/ Jørn Kristensen

Vestergade 16 . Ålestrup . (08) 64 18 37

Bøger – Papir – Kontorartikler

at overvinde, fx den tossede tråd der skar pantografen over; enkelttråd der var ført lige ud ad banen, så skal det jo ske.

Gang på gang undres man over jernbaneforholdene i USA, der er helt formlidable og dog i visse tilfælde primitive. Da PennCentral skabtes af New York Central og Pennsylvania jernbanerne var det dødsstødet, og dette store net vandsmægter på tilskud fra staten fra uge til uge uden at nogen afklaring sker. Altså er spor, bygninger og rullende materiel i en elendig forfatning, da der ingen penge er til at investere med. Afsporinger hører til dagens orden, ikke ét eller to tilfælde, nej, sommetider op mod 100.

Og alligevel: tog med 100 malmvognene på 10.000 tons, altså i gennemsnit 100 t pr. vogn. Så er vore forhold trods alt primitive.

The Tay Bridge Disaster.

208 sider, ill. David & Charles, Newton Abbot, Devon:

Bogen forsøger at skaffe nyt lys over den tragedie, som ramte broen over floden Tay, North British Jernbaneselskabet og – først og fremmest – ca. 65 rejsende og funktionærer og deres pårørende. Under en frygtelig storm blev aftenens sidste tog over broen revet i vandet sammen med flere af de højeste brofag. I mange år har den almindelige mening været, at broen var letsindigt konstrueret og dårligt bygget af ingeniøren Sir Thomas Bouch, og tragedien tog da også i løbet af kort tid hans liv. Idag ser det mere og mere ud til, at undersøgelsen blev overfladisk gennemført, og at den virkelige grund – tog simpelthen afsporet af stormen – anerkendes som den virkelige grund. Bogen er spændende og dog ganske blottet for billig romantik, og dermed altså særdeles læseværdig.

jas.

★

Hvordan føler du dig tilpas med dine nye briller?

Glimrende, nu træffer jeg folk, jeg ikke har set i årevis.

Humørspalten

– Du, Rasmus, sagde faderen, vil du ikke gå ud og se efter, om det regner?
– Åhr, du kan vel kalde hunden ind i stedet for og føle efter om den er våd.

★

I bussen sad en dame med sin lille krølhårede søn ved siden af sig. En stor, skaldet mand ville være venlig og spurgte:

– Hvad koster krøllerne, lille ven?
– Det må De da selv vide, svarede ungen, De har jo solgt Deres.

★

Fri tone

Den moderne ungdom er jo fri i tonen. Forleden sendte en mor sin unge datter af sted med ordene:

– Mor dig nu rigtig godt og opfør dig pænt.

– Hm, sagde tøsen. Hvilken af de to ting skal jeg rette mig mest efter?

★

Pastoren: – Fuld igen. Har du da aldrig i sinde at forbedre dig?

– Det er for sent, hr. pastor.
– Det er aldrig for sent!
– Så vil je' vente lidt endnu!

★

– Sig mig, hvæsedede landsbylægen, kunne du ikke komme i konsultationstiden?

– Jo, sagde Peter husmand, men jeg tænkte, det var bedre at vente, til tyren havde stanget mig.

★

Et forelsket kaninpar blev jaget ned i en jordhule af nogle jagthunde.

– Hvad skal vi gøre? spurgte hunnen.
– Åh, sagde hannen med et listigt grin, vi bliver her, til vi er dem talmæssigt overlegne.

★

Sig mig, Peter, hvorfor har du puttet din bamse ind i køleskabet?

Jo, mor, jeg vil gerne have en isbjørn.

★

– og så var der kannibalen, der havde ondt i halsen – derfor spiste han kun små sorte.

illustrationsanstalten
I S Lind Hansens Eftf.

LITHOGRÆF OFFSET/REPRODUKTION RETOUCHÉ TECHNISK

Kultorvet 14 - København K (01) 12 62 88

Ålborg

Vi træffes kl. 9.00-17.00 undt. lørdag

TANDTEKNIK
BJERRE NIELSEN
PÅHLMANN HAFSTRØM
Algade 11 . Ålborg . tlf. 13 23 02

Ind til

SERVICENTER
ved Ib Simonsen

Jyllandsgade 22 - Ålborg - Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Spec.: Quick service samt kulitetest udføres

Lyt til os før De handler . . .

Hobrovej 76 Aalborg . tlf. 13 56 55
Lyt til os før De handler
NB. Parkering ved døren

Vor leverandør . . .

Electrolux Støvsuger Center
Prinsensgade 40 . Ålborg . Tlf. 13 38 75
Stort udvalg i de anerkendte mærker
Specialværksted for Electrolux og Volta
1. kl.s reparationer udføres

SLAGTERIUDSALGET

v/ Preben Glad
Sjællandsgade 34 . Ålborg . tlf. 12 97 23
1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater
NB: Prøv vor gode medister

Ny glarmester!

S. HEINE JØRGENSEN
Nørregade 25 . Ålborg . tlf. 13 33 48
Alt i glasarbejde udføres godt og billigt.

Randers

Vi handler hos

Købmand EGON SCHOUS EFTF.
v/ Iise Davidsen
Tindbæk . Randers . Tlf. (06) 45 10 80
Kolonial - Konserver - Tobaksvarer
Øl - Vand - Spirituosa
Det er os med den gode kaffe

Bag den gode smag

ROSENDALS BAGERI
v/ Tommy Piil
Udbyhøjvej 3 A . Randers . tlf. 42 26 88
Alt i lækkert brød og kager
Bestillinger på alt slags brød modtages gerne

Er du Ventemor eller bare lidt rund - yndig under alle omstændigheder kig ind til

BUTIK ALICE
Vestergade 10 . Randers . tlf. 43 89 99
Det er os, der gør runde piger til smarte piger.

Langå

Vær moderigtigt klædt - gå i

JACOBINE
Bredgade 31 . Langå . tlf. 46 16 11
Her finder De det fikse udvalg i bukser - bluser - sæt-sammen-sæt - alt til konkurrencedygtige priser. Kig ind og få en tøjsnak - venlig betjening

Man køber kød hos den rigtige slagter - vi handler i

Væthvejens Slagterforretning
Væthvej . Langå . tlf. 46 17 17
1. kl.s kød - flæsk - hjemmel. pålæg - medisterpølse - salater - varm leverpostej hver dag til middag - husk vore gode ugetilbud - Køb det bedste - det gør vi. - Solveig og Rud Henriksen

Sparekassen for Langaa og Omegn

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag kl. 9.30-16.00
Torsdag kl. 9.30-18.00

Løgten

Kør ind til

B P SERVICE
v/ Kurt Precht
Grenåvej 742 . Løgten . tlf. 99 15 83
Vi udfører 1. kl.s reparationer og service på alle personvogne.
Hurtig betjening

Hobro

Få mere for pengene - gå i

TØJ SHOP'EN
Hannerupvej . Hørby . Tlf. (08) 52 14 80
Nattøj til piger og drenge i alle aldre
Smart undertøj - Alt til baby
Stoffer til ethvert formål - Lynlåse - Knapper - Kig ind og se vort store udv.

Tag noget lækkert med hjem fra

BYENS SMØRREBRØD
Adelgade 74 . Hobro . tlf. (08) 52 26 26
Lækker kartoffelsalat m/ frikadeller
Lüksus smørrebrød - Frisksmurte madpakker - Det er os med de lækre grillkyllinger.

Åben tirsdag, onsdag og torsdag 9-23, fredag, lørdag 9-2.00, søndag 10-23, mandag lukket

Venlig hilsen Rita og Poul Jørgensen

Hinnerup

Vil De være moderigtigt klædt - gå i

MODENYT
Handelsgården . Hinnerup
tlf. (06) 98 70 00

Vi har fikse ting til piger i alle aldre i de førende mærker - og det er kvalitet for alle pengene.

Deres MATAS forhandler

Handelsgården . Hinnerup
Telefon (06) 98 32 80

Vi har alt til at brygge Deres egen øl og vin - Dax hundefoder
Alt i MATAS varer og meget andet
Spørg materialisten

Vi mødes hos Inge

BYKROEN
Handelsgården . Hinnerup
Telefon (06) 98 70 74

Vil De hygge Dem med lidt koldt eller en god daglig middag - vi har det hele. Lad os holde Deres fest i vore hyggelige lokaler - ring og få et godt tilbud.

Ulbjerg

Vi handler hos

SLAGTERMESTER SLOTH
Borgergade . Ulbjerg . (06) 69 70 11
1. kl.s kød og flæsk . hj.lavet pålæg
Husk til Deres fester:
lad os tage besværet
Vor lækre Ulbjerg platte & smørrebrød
Tove og Kristen Sloth

NORDISK FILM PRÆSENTERER:

FØLG SPORET TIL BIOGRAFEN